

AZ EGERBAKTAI ÓVODA
3321 EGERBAKTA, DOBÓ ÚT 12/A

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2018

OM:031358

TARTALOMJEGYZÉK:

I. Bevezető

1. Helyzetelemzés
2. Óvoda jellemzői

II. Programunk küldetése, filozófiája

1. Személyi feltételek
2. Tárgyi feltételek
3. Az óvodai élet megszervezése

III. Az óvodai nevelés célja

1. Gyermekkép
2. Óvodakép

IV. Óvodai nevelés alapelvei, célkitűzései

V. Óvodai nevelés általános feladatai

1. Egészséges életmód alakítása
2. Érzelmi, erkölcsi nevelés és szocializáció biztosítása
3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés

VI. Sajátos nevelési feladataink

1. Az iskolai potenciális zavarok megelőzése
2. Iskolai potenciális zavarok megelőzése prevenciós fejlesztéssel
3. Iskolai potenciális zavarok megelőzése korrekciós fejlesztéssel
4. A prevenciós és korrekciós fejlesztő program tartalma és feladatai

VII. Az óvodai élet tevékenységformái és az óvónő feladatai

1. Mozgás
2. Játék
3. Munka
4. Tanulás
5. Mese-vers
6. Ének zene, énekes játék, tánc
7. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
8. A külső világ tevékeny megismerése

VIII. Az óvoda hagyományrendszere

IX. Inkluzív pedagógia

1. Gyermekvédelem
2. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének elősegítése
3. Sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása, fejlesztése
4. Nemzetiségi óvodai nevelés
5. Migráns gyermekek óvodai befogadása
6. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

X. Az óvoda kapcsolatrendszere

XI. A gyermekek fejlettségi állapotának mérése- a pedagógiai munka dokumentációi

XII. A nevelési program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések

Legitimációs záradék, érvényességi rendelkezés

I. BEVEZETŐ

Az óvoda hivatalos elnevezése: EGERBAKTAI ÓVODA

Az óvoda címe: 3321 Egerbakta, Dobó út 12/A.

Telefonszáma: 36/465-063

Fenntartója: Egerbakta Község Önkormányzat

Címe: 3321 Egerbakta, Bátori út 12.

Telefonszáma: 36/465-018

Az óvoda vezetője: Szalkainé Varga Mária

1. Helyzetelemzés

Egerbakta, Heves megye székhelyétől, Egertől 10 Km –re fekszik, a Laskó patak szeli át.

Lélek száma: 1600 fő. Lakói a közeli város nyújtotta munkalehetőségekből él.

A községben elég sok a munkanélküli és a nehéz anyagi körülmények között élő család.

2. Óvoda jellemzői

Óvodánk a község egyetlen működő intézménye, 1981-ben épült. Férőhelyeinek száma: 50 fő, 2 vegyes csoporttal működik, nevük: gyöngyvirág és margaréta csoport. A falu központjában, de védett, biztonságos helyen, nagyon szép zöld övezetben található. Az óvoda épülete könnyen megközelíthető, külsőleg, 2015-ben került felújításra. A kornak megfelelően hőszigetelt, modern műanyag nyílászárókkal ellátott intézmény fogadja az idejárom gyermekeket. Az óvoda udvara felújításra vár, jelenleg a falu játszóterét használják óvodásaink, ami az óvoda területén található, korszerű. Pedagógiai munkánkat színesíti az erdők és a patak közelsége. Számatalan lehetőség adódik a természet megismerésére, megszerettetésére. Az óvodapedagógusok ezeket a lehetőségeket igyekeznek maximálisan kihasználni.

Óvodán belül és kívül óvónőink megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátrányos helyzetből illetve halmozottan hátrányos helyzetből induló gyermekek felzárkóztatását, ugyanakkor a jó képességű gyermekek egyéni fejlesztését is.

Az óvoda kiemelt feladatai közé tartozik a HHH gyermekek integrációja. Ennek érdekében célunk:

- Minden HH és HHH gyermek 3 évesen óvodába kerüljön
- Az óvoda körzetében valamennyi HHH 3-7 éves gyermek rendszeresen járjon óvodába, ahol megfelelő minőségű óvodáztatással tudatos óvodai nevelő, fejlesztő munkával biztosítjuk a gyermekek iskolai sikerességét, egyenlő esélyét az iskolakezdéshez
- Egyéni fejlesztések eredményeként év végére 5-10%-os fejlődés legyen mérhető
- Kommunikációs képesség fejlesztése, szókincs bővítés
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- Csökkenjen az óvodai igazolatlan hiányzás
- Óvodáskor végére minden gyermek rendelkezzen az iskolai élet megkezdéséhez szükséges képességekkel, készségekkel.

Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek száma az óvodában körülbelül 90%. Felismerve a különböző szociokulturális háttérből érkező gyermekek közötti különbségeket valamint a felzárkóztatás problémája vezette el nevelő testületünket, a tanulási készségeket, képességeket megalapozó, tanulási zavarok megelőzését szolgáló fejlesztéshez. Ezért, Porkolábné Dr. Balogh Katalin által készített „**Komplex Prevenációs Programot**” adaptálta nevelőtestületünk.

II. PROGRAMUNK KÜLDETÉSE-FILOZÓFIÁJA

Az alapprogram és az azzal összhangban lévő választott **Komplex Prevenációs óvodai program** egymásra épül, ez biztosítja a sokszínűséget a nevelés terén, figyelembe véve a gyermek érdekeit. Alapvetően támaszkodunk a gyermekek természetes megnyilvánulási formáira, mint a fejlődést meghatározó tényezőkre, a játékra és a mozgásra. A játékot tudatosan használjuk fel az egyéni képességek fejlesztésére, a tehetség kibontakoztatására. A játékból kiindulva komplex módon törekszünk a környező világ megismertetésére. Programunkkal a környezettudatos magatartás megalapozása, a gyermeki személyiség optimális kibontakoztatása a célunk, megfelelő környezeti feltételek megteremtésével, szakmailag felkészült óvodapedagógusokkal. Hagyományainkat, kultúránkat őrizzük és ápoljuk.

A Komplex Prevenációs óvodai Program fejlődés és nevelés lélektani megalapozottsága révén **fő feladatának tekinti**- a 3-7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének (érési jellemzőik) szem előtt tartásával.

1. Az egészséges harmonikus személyiségfejlesztést, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítását.
2. Az **iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzését**, az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével.

Ebben meghatározó a 3-7 éves kor alapvető sajátossága- az érzelmi biztonság alapszükséglete, az érzelemvezérelt megismerés, az élmény fonalán haladó gondolkodás.

Óvodánk célja munkánk során:

- A gyermekek harmonikus fejlesztése.
- A valóság, megismertetése, megtapasztaltatása, minél több formában.
- A gyermekek mozgásigényének, játékigényének kielégítése, fejlesztése.
- Egészséges életmódra nevelés, erre való igény felébresztése.
- Beszédkészség- fejlesztés
- Hagyományápolás
- A lemaradt, ill. részképeség zavarokkal küzdő gyermekek felzárkóztatása.
- Kulturált magatartás és viselkedés, az emberek közötti kapcsolatok alapjainak lerakása.

1. Személyi feltételek

Az óvodában 6 alkalmazott dolgozik:

4 fő főiskolai végzettségű óvodapedagógus, melyből 3 fő szakvizsgázott
2 szakképzett dajka

Az óvónők, ahogyan a dajkák is, hetenkénti váltással dolgoznak.

Az óvodapedagógus a nevelőmunka kulcsszereplője, modellt, mintát jelent a gyermekek számára, középpontban a gyermek áll.

Nagyon fontos hogy az óvodapedagógus nevelő- fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásban. Az óvodapedagógusok és a dajkák összehangolt munkájával válik óvodai munkánk eredményessé.

Feladatunk a roma nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseinek megvalósítása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez, gyógypedagógus segítségét vesszük igénybe. Munkánk szinten tartásához elengedhetetlen az önképzés.

2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az épület, az udvar berendezései a szabványoknak megfelelően a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják. Fejlesztésük, cseréjük anyagi kereteinknek megfelelően továbbra is folyamatban van. Fontos, hogy ezek az eszközök megfeleljenek a gyermeki változó testméreteknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődésüket, tegye lehetővé mozgás- és játéki igényük kielégítését. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket a biztonságukra figyelemmel helyezzük el.

Óvodánk a Község egy igen nyugodt, közúti forgalomtól elzárt részén helyezkedik el, a falu központjában. Igen nagy, fásított udvar áll rendelkezésünkre **két homokozóval, ROTIKOM – mászókával, babaházzal.**

Az óvoda területén lévő közlekedési útvonalat 2008 - nyarán újraaszfaltozták, így esztétikusabbá, balesetmentessé vált a gyerekek és felnőttek számára.

Az óvoda területén belül a fenntartó **2008 - nyarán játszóteret** alakított ki. Ezáltal nagyszerű lehetőségük nyílt a gyerekeknek az új játékszerek használatára, újfajta mozgási lehetőség kipróbálására (**mókuserék, mérleghinta, mászó fal, mászó torony csúszdával, hinta**). A régi, balesetveszélyes játszótéri eszközeinket megszüntettük, jelenleg pályázati lehetőséget keresünk új játszótéri eszközök beszerzésére.

Óvodánk külső renoválása, szigetelés, a nyílászárók cseréje 2015 - májusában fejeződött be. A csoportszobákat és a kiszolgáló helyiségeket is újra festették.

Az óvoda belső terei világosak és tágasak. A két csoportszoba alapterülete: 50-50 négyzetméter. A kiszolgáló helyiségek az előírás szerint épültek. **A logopédiai ellátáshoz biztosított** a külön logopédiai szoba, a zavartalan foglalkozások megtartásához. Az intézményben a vizes blokkok és a tető szerkezet felújítása még mindig előttünk álló feladat.

Az óvoda konyhája melegítő konyhaként üzemel, a HACCP előírásoknak megfelelően. Az óvoda felszereltsége: az oktató-nevelő munkához szükséges alapvető eszközeink biztosítottak, ill. fejlesztésük, bővítésük, korszerűsítésük szükséges. Berendezési tárgyaink a gyermekek biztonságát, kényelmét, fejlődésüket szolgálják, megfelelnek testméreteiknek, lehetővé teszik mozgás és játéki igényük kielégítését, pedagógiai programunk megvalósítását. Megfelelő munkakörülményeket biztosít az óvoda alkalmazottai számára, lehetőséget teremt a szülők fogadására.

Audiovizuális eszközeink cseréje, és bővítése megtörtént. Mind a két csoport rendelkezik TV-vel és DVD lejátszóval. Az Internet bekötése 2014-ben megtörtént és 1 db lap-topp áll rendelkezésünkre a mindennapi adminisztráció, valamint az oktatás céljára.

Fejlesztőjátékok beszerzése során a rész képességek fejlesztését szolgáló eszközöket helyezzük előtérbe.

3. Az óvodai élet megszervezése

Óvodai nevelésünk a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósul meg az óvodapedagógusok jelenlétében és közreműködésével.

Gyermekeink egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirendünk és heti rendünk biztosítja a megfelelő feltételeket.

Ezek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető **differenciált** tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Napirend

A napirendünk az óvodába érkezéstől hazamenetelig folyamatos. A gondozási teendők időtartama a gyermekek egyéni igényeihez, tempójához alkalmazkodik, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A csoportban egymás mellett párhuzamosan több tevékenység is zajlik, melyekhez a gyermek adott időkereten belül szabadon bekapcsolódhat. Az óvoda teljes nyitva tartása alatt, óvodapedagógus irányítja a gyermekek tevékenységeit. A gyermekek számára hosszantartó és zavartalan játékidőt biztosítanak. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Óvodánk napirendje június 1-től augusztus 31-ig

Tevékenységek

A tevékenységek megnevezése

Kezdete vége időtartama

6.00	8.00	2.00	Összevont gyülekezés, levegőzés, játék, egyéb szabadon választott tevékenység, beszélgető kör
8.00	9.00	1.00	Levegőzés, játék, egyéb szabadon választott tevékenység. Mindennapos testnevelés
9.00	9.30	0.30	Étkezés előkészítése reggeli
9.30	11.45	2.15	Öltözés, levegőzés, játék, séta, egyéb szabadon választott tevékenység
11.45	12.30	0.45	Öltözés, étkezés előkészítése, ebéd
12.30	15.00	2.30	Mosdóhasználat, pihenés előkészítése, pihenés
15.00	17.30	2.00	Összevont játék, levegőzés, egyéb, szabadon választott tevékenység

Hetirend

A heti rend megtervezése a csoportban dolgozó óvodapedagógusok feladata, ez által rugalmas, rendszerességet biztosítunk a csoportba, hogy elegendő idő jusson az ismeretek, tapasztalatok szerzésére, élmények feldolgozására. A növekvő időtartamú, 5-35 perces csoportos foglalkozásokkal fejlesztjük a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát. A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, fejlődési naplóba rögzítjük.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA

Az óvodai nevelés országos alapprogramja szerint:

„**A gyermek, fejlődő személyiség**”, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, **életkoronként és egyénenként változó** testi és lelki szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozására törekszik.

1. Gyermekkép

Az ember szociális lény, szellemi, erkölcsi, biológiai értelemben is egyedi személyiség. **A gyermek fejlődő személyiségét különböző tényezők alakítják:** öröklött tulajdonságok, környezeti hatások és az érés sajátos törvényszerűségei. Életkori sajátosságainak függvényében más-más testi és lelki szükségleteik vannak. ***Óvodánkban a gyermekközpontú nevelés, az óvodapedagógusok szeretetteljes és előítélet mentes magatartása segíti és biztosítja a gyermekek személyiségének kibontakoztatását, az őket körülvevő esetleges környezeti hátrányok csökkentését.***

2. Óvodakép

Óvodánk a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermekek be-óvodáztatásától az iskolába lépéséig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit, a szabad játék lehetőségét. Az intézménybe beíratott gyermekek számára megteremti az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkört. Funkciói: óvó- védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciók. ***Közvetetten segíti az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését,*** a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása mellett, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Óvodánk tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével, a dolgozók személyes példájukkal segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását. Az óvodai nevelésben alkalmazott összehangolt pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez igazodnak és biztosítják minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét. ***A roma nemzetiséghez tartozó gyermekek nevelésében támogatjuk a befogadás lehetőségét, a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.***

IV. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLKITŰZÉSEI

Kiindulópontunk és egyben alapállásunk változatlanul: ***„Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).”***(ONAP)

Ennek megfelelően célunk:

- Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődése, a gyermeki személyiség kibontakozása, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).
- A gyermekek az óvodában a 3- 4 évet barátságos, derűs környezetben töltsék el, és érezzék jól magukat.
- Élvezzék a mással nem helyettesíthető szabad játék örömeit.
- Elegendő időbiztosítása a gyermek alapvető tevékenységére, a játékra.
- A művészetek eszközeivel ismerkedjenek a világgal, fedezzék fel azt.
- Anyanyelvi nevelés egész napot átszövő prioritásának biztosításával a kommunikáció fejlesztése.
- Fontos feladatunk a környezettudatos nevelés.
- Mozgáskultúra alakítása, fejlesztése.
- A gyermekek sajátítsák el a legalapvetőbb viselkedési és magatartási formákat.
- Nagy hangsúlyt kapjon az egyéni (individuális) fejlesztés, az egyéni képességek mind magasabb szintű kifejlesztése.
- Testileg, lelkileg és szociálisan legyenek érettek az iskolakezdésre.
- Az eltérő fejlettségi ütem és az egyéni képességek figyelembevételével az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése
- Az egészséges életvitelhez szükséges szokások megalapozása.
- Megalapozott és következetes, rugalmasan kezelt szokásrendszer.

Az óvodai nevelésünk alapelvei:

- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezze.
- Nevelésünk segítse a gyermek személyiségfejlődését, és egyéni képességeinek kibontakoztatását.
- Pedagógiai alapelveink szerint a gyermekeket megilleti a különleges védelem és gondoskodás.
- Törekszünk a különböző pedagógiai módszerek alkalmazására, biztosítjuk az óvodapedagógusok módszertani szabadságának érvényesülését, segítjük az innovatív pedagógiai törekvések megvalósítását.
- Nevelőtestületünk az értékek, a hagyományok, a helybeli szokások megőrzése mellett, nyitott az újra, képes a megújulásra, a változtatásra.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

Általunk még fontosnak tartott elvek:

- A gyermek mindenekfelett álló érdekének elve.
- A gyermeket övezze tisztelet, bizalom, megbecsülés és szeretet.
- A feltétel nélküli elfogadás elve.
- Esélyegyenlőség biztosításának elve.
- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve (kizárás, korlátozás, zaklatás, jogellenes elkülönítés).
- Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételének elve (differenciált bánásmód, egyéni szükségletek).
- Óvodánk inkluzív (befogadó)szemlélettel, gyermekközpontú pedagógiai attitűddel a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, az egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosításával, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését is.
- Tapasztalatszerzés elve („a gyermek abból okul leginkább, amit maga lát, maga tapasztal és figyel, nem pedig attól lesz értelmes, hogy elhiszi nevelője magyarázatait.”)
- Fontos feladatnak tartjuk, hogy a migráns (hazájukat elhagyni kényszerülő) gyermekek esetében megvalósuljon az interkulturális nevelés, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmének figyelembevételével. Szem előtt kell tartanunk a szülőföldhöz való kötődés jogát és fontosságát, az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését és a társadalmi integrálás elősegítését.

V. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Nevelés programunk fő törekvése, hogy a tanulási képességek és kompetenciák célzott fejlesztésével minden gyermeket lehetőségeikhez mérten közvetetten felkészítsünk a zökkenőmentes iskolakezdésre, az iskolai közösségbe történő beilleszkedésre,

A program tartalmi kidolgozásánál a gyermekek alapvető megnyilvánulási módjára és fő tevékenységi formájára, a mozgásra és a játékra alapozva szervezzük a főbb nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat. A program nevelési keretét egyfelől a gyermekek természetes megnyilvánulási formái, másfelől az óvoda kultúra átadó hatásrendszerének együttese, kölcsönössége, harmóniája határozza meg.

1. Egészséges életmód alakítása

A fejlődés korai szakaszában az egészséges életmódra történő felkészítés meghatározó, hiszen ebben az életszakaszban megszerzett ismeretek, készségek s szokások a későbbi életvitelt jelentősen befolyásolják. A gyermekek már bizonyos ismeretekkel, tapasztalatokkal érkeznek az óvodába. Ezekre alapozva, ezt

szokásrendszerét. Meghatározónak tartjuk a megfelelő napirend kialakítását, mely elegendő időt biztosít az egyes tevékenységekre, így megteremti a kiegyensúlyozott, biztonságos, nyugodt, a gyermek számára is kiszámítható légkört. Valljuk, hogy az egészséges környezet és az egészséges életmód kölcsönhatásban van, egymásra épül, és egymást kiegészíti. Ezért létfontosságúnak tartjuk a környezettudatos szemlélet és megalapozását, melynek során kiemelten kezeljük a szülők szemléletformálását.

Célunk:

- **Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása**
- A gyermekek testi és lelki fejlődésének elősegítése, valamint mozgásigényének kielégítése.
- A gyermekek testi és lelki egészségének védelme, megőrzése, szervezetük edzése.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet biztosítása; környezettudatos magatartás megalapozása;
- Megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve- mentálhigiénés szakember, segítségével prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Az egészséges életmód alakításának területei

Gondozás

A testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének kielégítése. A gondozási feladatok teljesítése bensőséges gyermek-óvónő, gyermek-dajka kapcsolat feltételez. A toalett használatával kapcsolatos tevékenységek figyelemmel kísérése, támogatása, szükség szerint fizikai segítség nyújtása sértheti a gyermek intim szféráját, ezért nagyon türelmesnek, megértőnek kell lennünk.

A testápolás terén, akár a kéz, akár az arc megérintése szintén válthat ki elutasítást a gyermek részéről, amit el kell fogadnunk, nem szabad tolakodóan viselkednünk. A papír zsebkendő használatával kapcsolatban felhívjuk a gyermekek figyelmét annak anyagára, hulladékként kezelés során szelektív gyűjtésére. Az öltözködéskor fontos a helyes sorrend megismertetése, valamint az időjárás és az öltözködés összefüggésének felismertetése, egymáshoz igazítása. Minden korosztálynál fontos a fogápolás szokásainak megalapozása.

Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszi lehetővé, alakítja a gyermekek énképét, segíti önállóvá válásukat. Az óvodapedagógus, a dajka bemutatja, megismerteti és figyelemmel kíséri a napi élethez szükséges szokások fejlődését, melynek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Mivel minden tevékenységet szóbeli megerősítés kíséri, ezért a napi életritmus megtervezésénél erre is elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósulhasson meg.

Testi nevelés

A testi nevelés magába foglalja a gyermek testi szükségleteinek (levegőzés, pihenés, egészséges táplálkozás), természetes mozgásigényének kielégítését, a gyermek egészségének, testi épségének védelmét, megőrzését, edzését. A testi nevelés, egészséges életmódra nevelés hatékonysága maradéktalanul akkor érvényesül, ha a fejlődéshez szükséges optimális környezet lehetőség szerint biztosított. Ehhez rendelkezésünkre áll egy szép nagy udvar, nagy füves játéktérrel, többfunkciós, esztétikus játékokkal, valamint az óvoda épületén belül egy jól felszerelt tornaszoba.

Mozgás

Mozogni lehet otthon, a játszótéren, az óvodában, a csoportszobában, az udvaron.

Fontosnak tartjuk a megfelelő, kényelmes, természetes alapanyagú, jól szellőző öltözetet a szabadban és a teremben egyaránt. A mozgásokhoz kapcsolódó gondozási feladatok elősegítik a helyes higiénés szokások kialakítását. Az óvodapedagógus feladata - dajkával megosztva -, hogy megteremtse a feltételeket a gyermekek egészségés fejlődéséhez.

Évszakonként közeli kirándulásokat, sétákat szervezünk változatos helyszínnel, megismertetjük a természetjárás szépségét a gyermekkel, lehetőség szerint a szülőket is bevonjuk.

A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, és mintát adunk a szülőknek is. Alkalmanként a szülőkkel közösen mozgásos programokat szervezünk (például: gyermeknap, családi nap, sportversenyek), ezzel is pozitívan befolyásoljuk a családi nevelést, a szabadidő hasznos eltöltését.

Levegőzés

A levegőzés élettani hatásán túl elősegíti többek között a hangképző szervek fejlődését, a helyes légzés kialakítását. Az óvónő törekedjen arra, hogy a mindennapok során lehetőség szerint a gyermekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végezzék, a helyi adottságok szerint a játék, étkezés, mozgás is a szabadban történjenek.

Pihenés

A legfontosabb a pihenéshez szüksége nyugodt légkör biztosítása – az alvatáshoz illő mese, halk zene -, a gyermekek egyéni alvás igényének és szokásainak figyelembe vételével a szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése. Kényelmes, a gyermekek méretéhez igazított fektetők használata, saját pizsama, „*otthoni szagélményt adó*” „*alvóka*”, és légzést könnyítő illóolajos mécses, fűtési szezonban párologtató használata minden csoportban. Az óvónő jelenléte a csoportban a pihenés teljes idejében elengedhetetlen, a gyermekek nem maradhatnak egyedül.

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása

A gyermeke étrendjének minőségi és mennyiségi összeállítását évente két alkalommal megbeszéljük az ételmezésvezetővel. Preferáljuk a vitaminban gazdag zöldségeket, gyümölcsöket nem csak főtt formában, hanem nyersen is. A nyers zöldségekből, gyümölcsökből a gyermekekkel közösen készítünk például frissen préselt magas rosttartalmú gyümölcsleveket, gyümölcssalátákat, zöldség-sünit, zöldség salátát. A HACCP ételmszer-biztonsági előírásokat betartva igyekszünk a gyermekeket a számukra eddig ismeretlen ételek ízével, elkészítési módjával megismertetni, közvetve modellt nyújtva ezzel a családoknak is a korszerűbb táplálkozás kialakításához.

Ennek megvalósításához elsősorban tájékoztatjuk a szülőket az étlapról, és egy-egy jól sikerült étel receptjét is megosztjuk velük. Óvodai rendezvények alkalmával, a szülőkkel együtt is készítünk friss zöldség – és gyümölcs ételeket, - italokat.

A vallási, valamint egyéb okból (például vegetáriánus) eltérő étkezést igénylő családok étkezési szokásait tiszteletben tartjuk. Igyekszünk gyermekeik étrendjének kialakításához partnerként megnyerni az étkezést biztosító szolgáltatót.

Egészségvédelem, edzés

A gondozási a testi nevelés és mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása elősegíti a gyermek egészségének megóvását. Ezen kívül nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szabályok betartására, például

környezet tisztán tartása, portalanítása, szükség szerint fertőtlenítése, a környezeti ártalmak kiküszöbölésére például szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékos izzók, keverőfejes csaptelepek felszerelése, zajcsökkentés hangszigeteléssel, légszennyeződés csökkentése bokrosítással az udvaron, zöldhulladék komposztálása, a csoportszobában minél több zöld növény elhelyezése, megfelelő páratartalom biztosítása, nyugtató hatású színharmónia.

Lényegesnek tartjuk az anamnézis felvétele közben felderített, ritkán előforduló, az óvodai közösségbe kerülést nem feltétlenül akadályozó betegségek (pl: krupp, allergia, asztmatikus tünetek, lázgörcs, epilepszia, cukorbetegség) regisztrálását, figyelemmel kísérését, alapvető tennivalók elsajátítását és a gyermekek fiziológiás szükségletének biztosítását (pl: étrend helyes betartása), az egészségi állapot egyensúlyban tartásához szükséges környezet megteremtését.

A gyermek testi épségének védelme és a baleset-megelőzés magába foglalja a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak folyamatos és tervszerű ellenőrzését, valamint karban tartását, a hibaforrások megszüntetését.

A gyermeki gondolkodás sajátosságából, valamint a szenzomotoros koordináció zavaraiából adódóan következnek a tipikus gyermekbalesetek (törések, zúzódások), ezek teszik szükségessé az óvónő állandó kontrollját, a tevékenységek figyelemmel kísérését. Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyermekeket (konfliktuskezelés, tolerancia).

A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét. Ennek érdekében lehetőség szerint minél több időt kell a szabadban tölteni, az időjárásnak megfelelő ruházatban. Nyáron a víz edzőhatását ki kell használni. A szabadban töltött idő alatt fényvédő krémmel óvni kell őket a nap káros hatásaitól, nyáron erős UV sugárzásakor 11 é 15 óra között a gyermekek nem lehetnek sem a napon, sem az árnyékban.

Az egészséges életmód alakításából adódó óvodapedagógusi feladatok:

- a gyermekek életkorának megfelelő, párhuzamos tevékenységek végzését lehetővé tevő optimális életritmus kialakítása a napirendben
- az időkeretek rugalmas alkalmazása a gyakorlatban
- nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése a csoportban
- a gyermekek szükségleteinek kielégítése a nap egész folyamán (például folyadék)
- a szokás és szabályrendszer közös alakítása a gyermekekkel
- a kialakított szokás és szabályrendszer betartásának figyelemmel kísérése, reális, a gyermek egyéni fejlődéséhez viszonyított fejlesztő értékelése
- önállósági törekvések támogatása
- a kulturált étkezési szokások megismertetése, gyakoroltatása (kanál, villa, kés használata, csukott szájjal rágás, szalvétahasználat...)
- az asztalterítés technikájára, esztétikumára való odafigyelés
- a toalett használat intimitásának válaszfalakkal, függönyökkel történő biztosítása
- (2,5) 3 éveseknek, illetve egyéni szükséglet alapján a toalettpapír használatában segítségnyújtás
- elegendő mennyiségű toalettpapír használatra ösztönzés
- a WC lehúzásának igényre alakítása, elvégzésének figyelemmel kísérése
- a gyermekek helyes kézmosásra, kéztörlésre szoktatása
- a gyermekek tisztaság, ápoltság iránti igényének alakítása
- a fogmosás technikájának megismertetése, mindennapos gyakoroltatása, a fogmosás eszközeinek rendben tartására serkentés
- a gyermekek környezetében csak annyi tisztítószer és egyéb vegyszer alkalmazása, amennyi feltétlenül szükséges
- a fésű használatának bemutatása, gyakoroltatása, szükség szerinti segítségnyújtás
- erős napsütés, illetve hideg, szeles időben – egyéni szükséglet szerint – a gyermek bőrének krémezése
- a felöltözésnél, a vetkőzésnél egyéni szükséglet szerinti segítségnyújtás

- a gyermekek időjárásnak megfelelő réteges öltözködésre szoktatása
- a szülők megismertetése a gyermek egészségét szolgáló ruházatának jellemzőivel: lehetőség szerint természetes anyagból készüljön, kényelmes legyen, gumírozása ne legyen túl szoros, a cipő tartsa a gyermek bokáját
- a ruhák összehajtásának, ovi ruházsákban való rendben tartásának megismertetése, elvárása
- a gyermekek levegőzésének biztosítása mindennap, mínusz 10 fokig
- a délutáni pihenéshez a csoportszoba kiszellőztetése,
- lefekvés után mesélés, majd testközeli jelenlétével, simogatással a gyermek érzelmi biztonságának, nyugalmi állapotának támogatása
- az alvást nem igénylő gyermekeknek az előtérben csendes tevékenység biztosítása 14 órától
- a gyermekek balesetvédelmi oktatása évente egyszer, illetve az alkalomnak megfelelően, dokumentáltan
- közreműködés a gyermekeket fenyegető környezeti ártalmak kivédésében: az udvarra minél több növény telepítése, séták alkalmával a forgalmas, különösen szennyezett területek elkerülése
- lázas, hányó, hasmenéses gyermek elkülönítése, gondoskodás felügyeletről, szüleinek értesítése
- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása érdekében megfelelő szakemberek bevonása, együttműködésre törekvés

A fejlődés várható eredményei:

- szükségleteit képes kielégíteni
- szükségleteit képes önállóan kielégíteni
- WC-zést követően a kislányok és a kisfiúk is használják a toalettpapírt
- a tisztálkodási eszközökre vigyáz, tisztán tartja, használat után helyére teszi
- WC-zés és egyéb szennyező tevékenység végzése után kezet mos, a kezét szárazra törli
- önállóan öltözik, vetkőzik, ha kell, segítséget kér.
- cipőjét befűzi, bekötésével próbálkozik
- ruháját igyekszik összehajtva a helyére tenni
- képes önállóan eldönteni, miből mennyit tud elfogyasztani
- kulturáltan étkezik
- szívesen fogyaszt zöldséget, gyümölcsöt,
- vigyáz környezetének rendjére, tisztaságára
- az udvaron nem szemetel
- ismeri a szelektív hulladékgyűjtés okát és mikéntjét
- igényévé vált a rendezettség, tisztaság, ápoltság
- szívesen mozog a szabadban, évszaktól függetlenül
- életkorának megfelelően edzett
- ismeri és betartja a balesetvédelmi magatartásformákat

2. Az érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés:

Az óvodás korosztály számára meghatározó a gyermek és az óvodapedagógus kapcsolatának minősége. A felnőtthöz fűződő viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Mindezért szükséges, hogy a gyermeket már óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék. Ezért fontosnak tartjuk, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, és érzelmi töltés jellemezze. Óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

A gyermeki magatartás alakulásának szempontjából fontos, hogy az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modell értékű szerepet töltsön be.

A kiemelten figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Valljuk, hogy a környezet az öröklés mellett a fejlődés egyik potenciális forrása. A környezete pontosan, valóságyszerűen megismerni a cselekvés, a kép, a szó egységében lehet. Ez lehetővé teszi, hogy az évszázadok alatt felhalmozott egyetemes, nemzeti, etnikai értékeket, hagyományokat, szokásokat átadjuk, közvetítsük a gyerekeknek, alapozva aktivitásukra, érdeklődésükre.

Óvodai nevelésünk messzemenőig támaszkodik a családi nevelésre, a család és az óvoda szoros együttműködésére törekszik. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot.

Programunkban fontos a gyermek korai, óvodáskort megelőző testi-lelki fejlődésének alapos ismerete. Ennek egyik eszköze a személyiséglap és a családlátogatás. Ezekből információt kapunk az óvodába lépés előtti anya-gyermek kapcsolatáról, a gyermek élettörténetéről. A későbbiek során – napi tapasztalatokkal kiegészítve – hasznosítja az óvodapedagógus a gyermek jobb megismerése érdekében, a fejlesztési feladatok megtervezésében. Az óvodában az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtéséhez az óvodapedagógus – részben átvállalva az anya szerepét – empátikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakít ki a gyermekkel. Fejlesztőmunkája során arról gondoskodik, hogy a gyermekek tapasztalatai változatos tevékenységformák közben gazdagodjanak.

A gyermek „én központúsága” alapján elsősorban önmagára képes figyelni, azonban emocionális alapon fokozatosan kifejleszthetjük azokat a mechanizmusokat, amelyek segítségével képessé válik másokkal is törődni. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok csak akkor fejlődnek ki, ha a gyermek állandóan gyakorolja a társaihoz való helyes viszonyulást. Ezt alapozzák meg a kooperatív megoldásra ösztönző páros és kiscsoportos tevékenységek.

Ezáltal minden kisgyerekeknek lehetősége van:

- Kommunikálni társaival a közös tevékenység során, számos tapasztalatot szerezni az eredményes, kölcsönösen elfogadható kommunikáció formáiról, és kimunkálni saját hiteles és célravezető kommunikációs formáikat.
- Megtanulni a közös tevékenységek alkalmával, hogy hogyan viszonyuljanak társaikhoz jobb munkakapcsolat kialakításának érdekében. Ez erősíti a pozitív viszonyulást, és jelentős mértékben elősegíti a szocializációt. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, hiszen ezek segítik a gyermek szokás- és normarendszerének megalapozását.
- Megtanulni a kritika mások számára elfogadható formában történő kifejezésének módját és a kritika elfogadását. A társaktól érkező pozitív visszajelzés egyben önerősítő, önbizalom növelő hatásával hozzájárul a személyiség kibontakoztatásához.
- Észrevenni, hogy a közös tevékenységben együttműködő társak sokféle színes egyéniségek, egymástól eltérő, saját kulturális környezetükből származó értékeiket képviselik.
- Megtapasztalni, hogy egy problémának több megoldása is lehet, attól függően, milyen szempontból közelítjük meg.
- Ösztönzi a gyermekeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

Célunk:

- Erkölcsi, akarati tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése az óvodapedagógus és a dajka példaadásával és helyzetteremtésével.
- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak érték közvetítése.

- A különböző elfogadásra, tiszteletre nevelés.
- A szülőföldhöz fűződő pozitívérzelmi viszony kialakítása, az önazonosság megőrzése, átörökítésének biztosítása.
- A figyelem ráirányítása a természeti és emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, annak tiszteletére és megbecsülésére nevelés.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Esélyteremtés migráns gyermekek számára.
- A kiemelkedő képességű gyermekek igényeit figyelembe vevő tevékenységek által történő személyiségkibontakoztatás.

Az érzelmi és erkölcsi nevelés és szocializáció biztosításából adódó óvodapedagógusi feladatok:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságot árasztó légkör kialakítása.
- A csoportszoba környezettudatos szemléletű, otthonos, hangulatos, esztétikus, biztonságos berendezése.
- Személyiségének szeretetteljes, empátiás kisugárzása, odafigyelő „anyapótló” magatartása.
- Spontán szociális tanulásban a komplex viselkedésminták beépítése a gyermeki viselkedésbe.
- Környezetvédelmi viselkedési és magatartásformák alakítása.
- Az élet, az élővilág tiszteletére, megbecsülésére nevelés.
- Az udvariassági beszédformák megismertetése, alkalmazásának figyelemmel kísérése.
- Erkölcsi normák, ítéletek megfogalmazása.
- A gyermek önálló véleményalkotásának és döntésfejlődésének támogatása.
- Gyakorlat közeli helyzetek teremtésével az inpresszionális kapcsolatok kialakításához szükséges készségek, képességek kialakítása.
- Társas kapcsolatok formálásának segítése, az összetartozás élményének mélyítése, a „mi-tudat” alakítása.
- Páros és kiscsoportos feladathelyzetek teremtése, kooperatív technikák alkalmazása.
- Évente egyszeri szociometria készítése és felhasználása.
- Inkluzív szemlélettel a különbözőség elfogadásának segítése.
- A konfliktushelyzet békés, mindkét fél számára elfogadható megoldására inspirálás.
- A tehetséges gyermekek kibontakoztatásának támogatása.
- A lassabban fejlődő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyerekek felzárkóztatása.
- A migráns gyerekek beilleszkedésnek segítése.
- A családdal való együttműködésre törekvés.
- Beiratkozás előtti családlátogatás.
- Egyeztetett időpontban fogadóóra-tartás, tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
- Szülői értekezlet tartása évente minimum 3 alkalommal.
- Anamnézis felvétele, bizalmas légkörben a szülővel.
- A beszoktatás hetében minimum 3 napot egész nap a gyermekkel tölt.
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A fejlődés várható eredményei:

- Ismeri a közösségben megkívánt viselkedéskultúrát.
- A csoport szokás- és szabályrendszerének ismeretét a magatartásában is érvényesíti.
- Szereti, és korának megfelelően védi a természetet, megbecsüli és tiszteletben tartja az élővilágot, szívesen ápolja növényzetet, gondoskodik az állatokról.

- Képes a többiekhez alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni.
- Szükség esetén segíti az arra rászorulót.
- Konfliktushelyzetet mindkét fél számára elfogadhatóan, viszonylag önállóan old meg, szükség szerint felnőtt segítségét kéri.
- Érzelmien, indulatain korának megfelelően tud uralkodni.
- A felnőtteket és munkájukat tiszteli.
- A közösség érdekében szívesen vállal megbízatást, munkát.
- Alakulóban van a feladattudata.
- Korának megfelelő kialakult a felelősségérzete, képes egyszerű döntések önálló meghozatalára.
- Bátran, de kulturáltan mondja el a véleményét.
- Igényes a saját tevékenységével szemben.
- Nem peremhelyzetű, szívesen játszanak vele a többiek.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikus viselkedés jellemzi.
- Szívesen kommunikál.
- Érkezéskor, távozáskor köszön.
- Ismeri és betartja az udvariassági szokásokat.
- Megtalálja helyét a közösségben, abban jól érzi magát.
- Képes társaival kooperatív együttműködésre.
- Türelemre, kitartásra képes.
- A szülőkkel való kapcsolata a kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás elvén működik.

3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés

Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermek játéka által valósul meg. Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és kommunikáció alakulásával, mely a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira építve nyújt információkat az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

A program lényeges része a beszéd, az anyanyelv és kommunikáció fejlesztése. Csak kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek ugyanis képesek az alap – kultúrtechnikák elsajátítására. A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze.

A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban.

Célja a kapcsolat felvétele, az információ eljuttatása a másikkhoz, a társ reakcióiból (kommunikációs és metakommunikációs) a megértés ellenőrzése, a kapcsolat valamilyen szintű elmélyítése. A kommunikáció és a metakommunikáció elválaszthatatlan egymástól, a jelzések kiegészítik, mélyítik, vagy semlegesítik a szóbeli közlést. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés), kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, teremtsen lehetőséget a monológiára, ennek fejlesztésére, bővítse szókincsüket, gazdagítsa metakommunikációs ismereteiket (például érzelmeket jelző gesztusok, arckifejezések, testtartások).

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítható feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. A gyermek beszéd és kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermek számára a közösségben.

Célunk:

- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése.

- Kognitív képességeiknek fejlesztése:
 - egyre pontosabb valóság-hű észlelés
 - figyelem-összpontosításra való képesség
 - a valósághoz közelítő képzeleti működés
 - reproductív emlékezet
 - problémamegoldó és kreatív gondolkodás
 - az alakuló fogalmi gondolkodás
- A beszédkedv felkeltése és fenntartása.
- A beszédhallás és szövegértés fejlesztése.
- Kapcsolatfelvétel támogatása, az információ eljuttatásának segítése a másikkal, verbális és nonverbális eszköztár kialakításával.

Az anyanyelvi és értelmi fejlesztésből és nevelésből adódó óvodapedagógusi feladatok

- Olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol elmondhatják a gyermekek a gondolataikat.
- Változatos tevékenységek szervezése, biztosítása.
- A sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, mely a későbbiekben élményként előhívható.
- A természet és a társadalmi környezet jelzéseinek nonverbális közléseinek megismertetése.
- A gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére építés.
- Az egyéni érdeklődési kör figyelembe vétele.
- Figyelem-összpontosításra motiválás.
- A pszichikus képességstruktúrák fejlődésének egyéni nyomon követése, a szükséges fejlesztési feladatok tervezése és beépítése a gyakorlatba.
- Minden gyermeki kérdés megválaszolása.
- Kommunikációs helyzetek teremtése, a gyermekek beszédkedvének felkeltése.
- A gyermekek szókincsének bővítése.
- Metakommunikációs eszköztár megismertetése, gyakorlása játékban.
- A társ verbális és nonverbális reakciói megértésének segítése a nyelvileg hátrányos helyzetű, ill. nyelvileg kiemelkedő gyermekek differenciált fejlesztése.
- Nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel mintaadás.
- Migráns gyermekek egyéni fejlesztése a magyar nyelv megismertetése terén.
- Szakmai kapcsolat tartása a logopédussal, fejlesztő pedagógussal.

A fejlődés várható eredményei:

- Korának megfelelően kialakult a pontos érzékelése észlelése.
- Képes vizuális, auditív differenciálásra.
- A keresztcsatornák működése korának megfelelő.
- Az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is.
- Figyelme korához képest tartós.
- Gondolkodására, problémamegoldásra törekvés és kreativitásjellemző.
- Helyesen, tisztán, érthetően beszél.
- Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol.
- Szókincse korának megfelelő.
- Jól használja a metakommunikációs eszközöket.
- Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel.
- Társára odafigyel, türelmesen meghallgatja mondanivalóját.
- A közölt információt megérti.
- A kommunikációt kapcsolatfelvételre is használja.
- Bátran kérdez.
- Verbális emlékezete korának megfelelő.

- Egyszerűbb mesét, történetet képes önállóan is elmondani.
- Ismeri és használja az udvariassági szavakat.
- Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- Élményeit és gondolatait el tudja mondani.
- A migráns kisgyerek is megérti az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és képes magát megértetni.

VI. SAJÁTOS NEVELÉSI FELADATAINK

1. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése

Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése a megelőzést célzó prevenció és korrekció fejlesztés alapja. A tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztésénél több elméleti megfontolásból is a mozgásra alapozunk.

- A (2,5) 3-7 (8) éves korosztály alapvető, legtermészetesebb megnyilvánulási formája, önérvényesítési módja a mozgás. Viszonylag e területen tekinthető homogénnek ez a korosztály az óvodáskor kezdetén.
- A mozgásos tapasztalatokból gyökerezethetők az értelmi műveletek – egyben az önmagunkról kialakított testséma is, amely a pszichés- és ideglélektani leképződése.
- A mozgás, finom-motorika célzott fejlesztésén keresztül több struktúrát is kedvezően befolyásolhatunk, így a testséma, lateralitás, testdimenziók, térpercepció is.

2. Potenciális tanulási zavarok megelőzése prevenció fejlesztéssel

Programunk sajátos célja az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztése, a potenciális tanulási zavarok korai kiszűrése és megelőzése. E pszichikus funkciók észlelése és finommotoros struktúrákat érintik, melyek intenzív fejlődése (2,5) 3-7 (8) éves korra jellemzőek, így kibontakoztatásukhoz és begyakorlásukhoz is e szakasz szenzitív periódus, itt nyílik mód optimális támogatásukra. *Programunk fő nevelési területeken végzett feladatokba integrálva, indirekt nevelési módszerekkel realizálja a pszichikus funkciók fejlesztését, a gyermeki spontán aktivitásra építve.*

3. Potenciális tanulási zavarok megelőzése korrekció fejlesztéssel

A korrekció fejlesztés célja támaszt nyújtani a részképesség-gyengeségekkel küzdő gyermekek részére, egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztőfoglalkozások keretében, az iskolai tanulási zavarok megelőzése érdekében.

Az óvodapedagógus fejlesztő feladatai

Ha azt tapasztalja, hogy a gyermek bizonyos funkciójában (funkcióiban) lemaradt, vagy tartósan stagnál (ez nyomon követhető a fejlettségi lapon), abban az esetben vissza kell térnie a gyermeknek arra a fejlettségi szintjére, amelyben még biztonságosan mozog (vagyis a mozgáshoz, cselekvéshez), és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat kell őt eljuttatni a következő szintre.

Időt és lehetőséget kell biztosítani az egyik területen hiányosan elsajátított, vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való elmélyítésére, korrigálására. A korrigálható lemaradások nagyrészt megelőzhetőek azzal, hogy azok természetes módon fejlesszék a gyermekek képességeit (például mozgásos játékeszközök, logikai játékok).

A fejlődés várható eredményei:

A kisgyermek

- örömmel és aktívan vesz részt a játékos foglalkozáson,

- önmagához mérten kimutathatóan fejlődik,
- tanköteles korára kialakulnak a tanuláshoz szükséges részképességei.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

1. Mozgás

Programunkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük.

Az aktív **nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magában foglal** és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek alakulását is.

A tornának, játékos mozgásoknak és az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek a teremben, szabad levegőn, eszközökkel, eszközök nélkül, spontán vagy szervezettformában az óvodai nevelés minden napján-egyéni szükségleteket figyelembe véve- minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk.

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Prevenációs programunkban alapvető szerepe van a mozgásfejlődés folyamatos nyomon követésének, megsegítésének.

A mozgás az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3-7 éves gyermekek fejlődésében. Ebben az életkorban a gyermekek leginkább a mozgás, a tevékenység által szereznek információt környezetükről.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely és-, helyzetváltoztató-, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyek sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.

Hatása az értelmi képességek fejlődésére

- A mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetek felidézésével fejlődik a gyermekek vizuális memóriája.
- A testrészek, téri irányok, formák bemozgásával, megismerésével, megnevezésével bővülnek a térről való ismereteik, fejlődik térészlelésük, gyarapodik szókincsük.
- A megnevezett, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a különböző észlelési területek integrációját, a keresztcsatornák és a fogalomalkotás fejlődését is.

Hatása a szociális képességek fejlődésére

- A saját testének és mozgásos képességeinek a megismerése segíti az "éntudat" fejlődését a "szociális én" erősödését.
- A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolatai kiszélesednek. A társakhoz való alkalmazkodás közben fejlődik önuralmuk, együttműködő és tolerancia képességük. Lehetőségük nyílik különböző viselkedésminták tanulására.
- A mozgásos versengések során átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezeknek a kezelését, elviselését.

Programunkban a mozgáson keresztül pedagógiai és pszichológiai feladatokat egyaránt megvalósítunk.

A Prevenációs mozgásfejlesztő program fő feladatait a - a nagymozgások, szem-kéz-láb koordináció, egyensúlyérzék, finommotorika fejlesztését - természetes módon építjük be a gyermekek tevékenységébe.

Tehát nem erőltetett fejlesztésről, hanem a pedagógiai célokhoz igazodva a fejlesztési lehetőségek megkereséséről van szó.

A mozgásfejlesztés fő feladatai

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása.
- A mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással, a mozgáskészség alakítása.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése. (kondicionális, koordinációs)
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.

A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A testnevelési foglalkozásokon túl jelen van a szabad játékban, a környezeti és esztétikai nevelés, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységekben is.

A mozgásfejlesztés területei:

- szabad játékban a gyerekek spontán, természetes mozgása közben
- kötelező testnevelés foglalkozáson
- mindennapi testnevelésen.

Mozgásfejlesztés a szabad játékban

Az óvodába kerülő egészséges gyermekek szeretnek ugránozni, futkározni, csúszni-mászni, manipulálni, vagyis **mozogni**. Az őket körülvevő felnőttek szemléletétől és a megfelelő feltételek megteremtésétől függ, hogy megmarad-e természetes mozgáskedvük. Fontos feladatunk, hogy megőrizzük, ha szükséges, felkeltsük ezt a mozgáskedvet és tudatosan építsünk rá. Lényeges a megfelelő motiváció, a mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása.

A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk, hogy egész nap biztosítsuk számukra megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységekre a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

A gyermek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékban, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységeibe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtten hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pl. pozitív én-kép, önkontroll, érzelmszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíróképességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Ehhez elengedhetetlen bizonyos alapvető szabályok megtanítása, betartása. A megfelelő, nem túl sok szabályozásra a gyermekeknek is szükségük van. Ezek alapján, ehhez igazodva mérik be kompetencia határaikat. Túl sok szabály betartására azonban még nem képesek. Ha túl vannak szabályozva, nem tudnak szelektálni és a legfontosabbakat sem tartják be.

Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermekek örömmel vesznek részt.

Mozgásfejlesztés a testnevelési foglalkozásokon és a mindennapi testnevelésen

A testnevelési foglalkozások anyaga az atlétikai, torna, játékjellegű fő gyakorlatokból tevődik össze. A játékot a játékoságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben. A játék egy foglalkozáson belül sokszor megjelenik, a feladattól függően hol mint eszköz, hol mint cél.

Az atlétikai gyakorlatokat (futások, ugrások, dobások) lehetőség szerint olyan időszakra tervezzük, amikor biztos, hogy a szabadban végezhetjük.

Az egyes foglalkozások megtervezésénél mindig figyelembe vesszük a csoport általános fejlettségét, a fejlődés ütemét. Ehhez igazodva kell eldöntenünk az egyes mozgásformák ismétlésének a számát. Fontos, hogy a mozgásos anyaghoz természetesen igazodjanak a prevenciós program fejlesztési feladatai. Ehhez átgondolt tudatos tervezésre van szükség. A foglalkozások bevezetésénél mindig lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Ezt azonban soha nem elmarasztalva, hanem mindig a pozitívumokat kiemelve tesszük. A testnevelési foglalkozáson a kéziszerkeket gyakran használjuk. Ezek jól szolgálják a fejlesztési célkitűzéseket és változatosabbá, érdekesebbé teszik a foglalkozásokat a gyermekek számára. A foglalkozások szervezésénél az is fontos szempont, hogy a gyermekek a legkevesebb várakozási idővel, folyamatosan mozogjanak, ehhez az együttes foglalkoztatási formát használjuk. Amíg lehetőség van rá, a szabadban tornázunk.

- Alaklátás, formaállandóság fejlesztése: forma alakítás mozgással, különböző alakzatok végigmozgása, körbemozgása.
- Kinesztetikus mozgásészlelés fejlesztése: behunyt szemmel bizonyos mozgások végzése, feszülés és elemnyedés érzékeltetése.
- Térészlelés fejlesztése: alapvető térirányok megismerése saját testének közvetítésével.

A verbális fejlesztő programból a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos és gyakori megnevezésére van mód.

A foglalkozások megtervezésénél fontos, hogy a fejlesztő feladatok természetesen illeszkedjenek a testnevelés anyagához. Tudjuk, hogy a gyermekekkel sok mindent meg lehet tanítani, de fejlődésüket csak akkor segítjük, ha a megfelelő időben a megfelelő tevékenységeket végeztetjük velük.

Programunkban az óvodai testnevelés szerves része a mindennapi frissítő torna (MOCORGÓ) is. Ezt naponta legalább egyszer, 05 perces időtartammal szervezzük. E tevékenység napirendbe illesztését mindenki maga dönti el. Ha lehetőség van rá, megfelelő időben, ruházatban ezt is a szabadban, jó levegőn tartjuk.

Labdajátékokkal a szem-kéz, szem-láb koordináció és a finommotorika fejlesztése.

A fejlődés várható eredményei:

- Igényli a mindennapos mozgást.
- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni.
- Magabiztosan(csuklószalag nélkül is) alkalmazza a jobb-bal jkifejezéseket.
- Ismeri saját testét, testrészeit képes megnevezni és beazonosítani.
- Fizikai erőnléte, állóképessége életkorának megfelelő.
- Kialakul szem-kéz, szem-láb koordinációja.
- Fejlett egyensúlyérzéke.
- Tud rollerezni vagy biciklizni.
- A mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetének felidézésére képes, vizuális memoriája korának megfelelően fejlett.
- Ismer legalább egy labdajátékot(foci kidobós).
- Ismer legalább 2-3 kéziszer használatát(labda, ugrálókötél, karika).
- Érdeklődik valamilyen sportág iránt.
- Képes alkalmazkodni térsaihoz, korához képest fejlett önuralma, toleráns, együttműködő, segítőkész.
- Ismeri a csapatjáték szabályait.
- Egészséges versenyszellemmel küzd.

2. Játék

A természetes gyermeki megnyilvánulások sorában a két legfontosabb a mozgás és a játék látszik óriási dominanciával uralni a gyermek kisgyermekkorai fejlődését. A gyermek 0-8 éves élettörténete egy egységes fejlődési láncolat, ahol a fejlődés folyamatossága jól követhető. A korai fejlődési sajátosságok nagy mértékben meghatározzák az idegrendszer számos működési sajátosságát, amelyek a későbbiekben (pl. óvodáskorban) nemcsak a korai tanulás, hanem a szándékos iskolai tanulási-elsajátítási folyamatok sikerességét is befolyásolják.

Fejlődési hátrányaik megszüntetése az óvoda feladata, annál is inkább, mert a percepció és a gondolkodás összerendeződésének szenzitív időszaka az óvodáskorra tevődik, ennek kompenzációja, korrekciója kisiskoláskorban már a megkésetttség vagy az akadályozottság feloldásával való küzdelem. Mindezek a játszó gyermek játékának elsődleges vagy másod-harmadlagos jellemzőiben megmutatkoznak.

Az egyes játékfajták személyiség formáló hatása

- **Gyakorlójáték:** fejlődik nagymozgása, finommotorikája, mozgáskoordinációja, térészlelése, tapintásos észlelése, verbális készsége.
- Szimbolikus **szerepjáték.** alakul szocializációs készsége kommunikációja, erkölcsi, akarat tulajdonságai, kognitív képességei.
- Konstruáló **játék:** alakul szem-kéz koordinációja, finommotorikája, térészlelése, alak- és formaállandósága, rész és egész viszonyának észlelése, képzelete, kreativitása, vizuális memóriája.
- **Szabályjáték:** fejlődnek kognitív képességei formálódnak akarat tulajdonságai, szocializációs készsége.

A játék lehet a gyermek szabad játéka és lehet az óvónő által kezdeményezett játék. Eltérés az óvónő szerepében található.

A játék szerepe a társaskapcsolatok fejlődésében

A játék áthatja a mindennapos tevékenységeket, nem arról van szó, hogy más tevékenységek játékosá tételével adunk játékos árnyalatot, hanem arról, hogy a mozgás, játék, kultúraátadás szövege, hol tud olyan dominanciává szerveződni, ahol a fő dimenzió a játék, s így minden kritériumában játékként szerveződik. (A gyermek idegrendszere játékként szervezi, rendezi össze.) Ettől válik öngyógyítóvá, fejlesztővé és a problémás gyermekek fejlődésében facilitáló tényezővé.) Épp ezért: a játék szervezi egyggyé az értelmi, érzelmi és társas folyamatokat.

A fejlődés várható eredményei:

- Örömmel, öntelelten játszik.
- Képes egyéni ötlet vagy élmény alapján építeni, konstruálni.
- Építmény lemásolására képes.
- Képes élményei eljátszására.
- Szívesen vállal szerepet.
- Betartja a társas viselkedés elemi szabályait.
- Szabályjáték során betartja a szabályokat.
- Másokat is figyelmeztet a szabály betartására.
- Egészséges versenyszellemben tevékenykedik.
- Játékában elmélyült, kitartó.
- Probléma helyzetekben kreatív megoldásra törekszik.

3. Munka

A játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű tevékenység a szociális és kognitív készségek, képességek, attitűdök és kompetenciák

fejlesztésének egyik lényeges színtere. A munka nem csak a gyermekekre gyakorol hatást, hanem azzal kölcsönhatásban környezetére is. Azt formálja, átalakítja tevékenysége során.

Célunk: A munkavégzéshez szükséges kompetenciák kialakítása.

Kognitív: pontosan értsék meg, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát, alakuljon ki összpontosítási képességük, munkaszervezési készségük.

Érzelmi- akarati: alakuljon ki önállóságuk, önbizalmuk, önértékelésük, kitartásuk.

Szociális- társas: alakuljon ki felelősségérzetük, feladattudatuk.

A fejlődés várható eredményei:

Önkiszolgáló tevékenységek:

- A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzik.
- Étkezésnél helyesen használják a kanalat, kést villát, merőkanalat, szalvétát.
- Öltözködésnél önállóak, tudnak gombolni, próbálkoznak a kötéssel.
- Az önkiszolgálásra fordított idő fejlettségük növekedésével arányosan csökken.

Alkalomszerű munkák:

- Pontosan megértik, mit várnak el tőlük, és azt önállóan teljesítik.
- Bonyolultabb feladatot is örömmel végeznek el, és annak szervezésében is önállóak.
- Időnként olyan megbízásoknak is eleget tesznek, amelyek otthoni előkészületeket igényelnek.

Közösségi munkák:

- A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelésük, önbizalmuk.
- Naposi feladataikat önállóan, pontosan végzik.
- Terítésnél ügyelnek az eszközök esztétikus elhelyezésére is.
- Felelősi munkákat szívesen vállalnának (például mosdó, élősarok), és önállóan teljesítik.
- A környezet rendjének megőrzésére ügyelnek, segítenek annak tisztán tartásában (csoportszoba, udvar, óvoda környezete).
- Munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.

A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:

- A szemetet szelektíven helyezik el a gyűjtőkben.
- Szívesen segítenek a falevelek összegyűjtésében.
- A virágokat nem tépik le, hagyják eredeti helyükön, eredeti szépségükben.
- Szívesen ápolják a növényeket csoportszobában, udvaron egyaránt.
- Télen gondoskodnak a madarak táplálékáról.

4. Tanulás

Tevékenységekben megvalósuló tanulás:

A komplex prevenciós program értelmezése szerint a **tanulás egyenlő a tapasztalatszerzéssel**, mely a pszichikus képességstruktúrákon keresztül, sok-sok **mozgással és játékkal** alakítható és fejleszhető.

Bár fontosnak tartja az ismeretek átadását, de nem az ismeretek mennyiségét tartja fontosnak, hanem a tanuláshoz szükséges alapkészségek és képességek kialakítását, a kulcskompetenciák fejlesztését.

Célunk:

- Az alap- kulturtechnikák elsajátításához szükséges képességek, készségek kialakítása, fejlesztése.
- Ismeretek adekvált alkalmazására, felhasználására felkészítés, a gyermekek kompetenciáinak alakítása a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése.
- Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv, a kíváncsiság kialakítása, fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása.

A tanulási tevékenységből adódó óvodapedagógusi feladatok:

- A gyermekek tevékenységi és megismerési vágyának kielégítése.
- Változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, minél több érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének a biztosítása.
- Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartással, viselkedésszokások alakítása.
- Spontán játékos helyzetek kihasználása.
- A gyermekek kérdéseire épülő ismeretátadás lehetőségeinek kiaknázása.
- Tervezett játékokkal és tevékenységekkel való felkészülés a mindennapos feladatokra.
- Gyakorlati problémamegoldásra ösztönző helyzetek megteremtése.
- Egyéni fejlődés, érési ütem figyelembevétele a tevékenység felkínálása során.
- Személyre szabottan, pozitív értékeléssel segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Kiemelkedő képességű és tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése.

A fejlődés várható eredményei:

- A gyermekek érdeklődőek lesznek és bátran mernek kérdezni.
- Szívesen vesznek részt a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékokban, tevékenységekben.
- A tanuláshoz szükséges kompetenciáik koruknak megfelelően fejlettek.
- Részképesség- és tanulászavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- A tehetséges gyermekek is megtalálják kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

A tanulási tevékenységből adódó óvónői feladatok:

- A gyermekek tevékenységi és megismerési vágyának kielégítése.
- Változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, minél több érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének a biztosítása.
- Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartással, viselkedésszokások alakítása.
- Spontán játékos helyzetek kihasználása.
- A gyermekek kérdéseire épülő ismeretátadás lehetőségeinek kiaknázása.
- Tervezett játékokkal és tevékenységekkel való felkészülés a mindennapos feladatokra.
- Gyakorlati problémamegoldásra ösztönző helyzetek megteremtése.
- Egyéni fejlődés, érési ütem figyelembevétele a tevékenység felkínálása során.
- Személyre szabottan, pozitív értékeléssel segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Kiemelkedő képességű és tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése.

5. Mese-vers

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi-értelmi erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek világvilágának kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkésítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világvilág, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a melyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő **a bábozás-dramatizálás**, melyen keresztül tükröződnek a gyermekek irodalmi élményei, kiegészülve hangulatukkal, kreativitásukkal, fantáziájukkal.

A gyermek kifejezheti, átélheti, eljátszhatja saját érzéseit, érzelmeit, ezáltal fejlődik személyisége. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk is elkészíthetik barkácsolás kertében, ezzel a játék örömét az önálló alkotás élményével fokozza. Az anyanyelvi nevelésnek és a játéknak egyaránt szerves része.

Vers és mesevilágukba cigány költők és írók által írt műveket is beleszövünk a magyar népmesék mellett.

Célunk

- A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az irodalmi érdeklődés felkeltése.
- A magyar kultúra értékeinek átörökítése.
- Interkulturális nevelés.
- A szülők nevelési szemléletének formálása.

A mese-, verstevékenységgel kapcsolatos óvodapedagógusi feladatok:

- Változatos irodalmi élmények közvetítése.
- Ékletkornak és egyéni érdeklődésnek megfelelő irodalmi anyag válsztása.
- **Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi- a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.**
- Az irodalmi élmény befogadásához szükséges "szertartás kialakítása".
- Az irodalmi anyag kifejező közvetítése a gyerekek részére.
- A gyermek motiválása az irodalmi élmény befogadására.
- Szívesen dramatizál, bábozik.
- Kiegészítő és bábeszközöket szívesen barkácsol.
- A gyermek mese- versalkotásra ösztönzése.
- Képeskönyvek elérhetőségének biztosítása.
- A könyvek használatának megbecsülésének alakítása.
- Irodalmi művek ajánlása szülőknek.
- A mesélés szerepének megismertetése szülői közegben.

A fejlődés várható eredményei:

- Örömmel várja a mesélést.
- Mesekezdeményezésen szívesen részt vesz.
- Képes kitartóan figyelni.
- Emlékezetében tartja az egyszerűbb mesefordulatokat.
- Képes a folytatásos mese szálait felidézni.
- Képes a folytatásos mese szálait epizódjait összekötni.
- Szívesen nézeget mesekönyvet.
- A képeskönyvet megbecsüli, vigyáz épségére.
- Szívesen mond verset.
- Szereti a mondókákat.
- Képes történeteket elmondani.
- Képes meséket, történeteket alkotni.
- Elkezdett történetet fantáziája segítségével folytatni tud.
- Ismeri a színházi magatartás alapvető szabályait.
- Nő a szülői mesélés gyakorisága.

6. Ének, zene, énekes játék, tánc

Az óvodai zenei nevelés célja a zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása. Fontos a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése. A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. A zenei anyanyelv alapozása szoros kapcsolatban van a nyelv kifejező gyakorlásával. A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös ének, mely hordozza és gazdagítja az anya-nyelvi örökséget. Olyan szavakkal is találkozunk a gyermek, amelyeket hétköznapi beszédünkben már nem fedezhet fel, s ezek megértését a játéksituáció segíti. Az élményt nyújtó közös ének- zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek- néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. A zenei képességfejlesztési anyag feldolgozása az óvodákban használt, elterjedt zenei nevelést segítő szakirodalom (Forrai Katalin: Ének az óvodában) alapján történik. Fontos a zenei képességfejlesztéssel párhuzamosan, hogy gyermekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekeljenek. Az ének, a zene segít ebben, hiszen a dal ritmusa, lüktetése önmagában is mozgásra serkent.

Az óvodai zenei élmény nyújtásának a gyermeket legmélyebben megragadó eszköze az emberi hang. Az óvodapedagógus énekével nem versenyezhet a gépzene. Ha a pedagógus énekel, furulyán játszik, nagyobb hatással lehet a gyerekekre. Igyekeztünk minél több ritmushangszert beszerezni, amivel a gyerekek saját maguk is kísérhetik dalaikat, mondókáikat.

Mivel a kissebbségi gyermekeink életében fontos helyet tölt be a zene, ezért olyan ritmushangszereket vásároltunk amelyek az ő zenei világukban is jelen van, ezek használatát beépítjük a mindennapokban. (csörgő, csörgődob, ritmusfa, rumbatök, alumínium kupa)

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.”

Célunk:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.
- A szülőföld értékeinek átörökítése a népzene, a népdal, a népszokások és a népi hangszerek megteremtése által.

A zenei nevelésből adódó óvodapedagógusi feladatok

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválogatása, ezek összeállítása az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelően.
- A migráns gyerekek hazájának kulturális értékeit is figyelembe vevő dal és zeneanyag választása.
- Az óvodában is játszható énekes népszokások válogatása: pásztorjáték, farsang, pünkösdlő, lakodalmás.
- Ritmusérzék fejlesztése, éneklési készség és harmonikus, szép mozgás alakítása.
- A gyermek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei készségfejlesztő játékokkal.
- Igényes hangszerjátékkal és zene kiválasztásával a zenei fogékonyság megalapozása.
- Friss levegő biztosítása.
- A kör és egyéb mozgásos játékokhoz elegendő hely kialakítása.
- A játékok hangulatának megteremtésének változatos, esztétikus, motiváló hatású, élményt előhívó eszközök biztosítása.
- Az óvodapedagógus örömmel vesz részt a közös éneklésben, énekes játékban, maga is élvezi a tevékenységet.

A fejlődés várható eredményei:

- Örömmel, szívesen játszik dalos játékokat.
- Bátran énekel, akár egyedül is.
- Korához képest tisztán énekel.
- Zenei érzékenysége, fogékonysága életkorának megfelelő.
- Megkülönbözteti a zenei fogalompárokot: halk-hangos, gyors-lassú....
- Mozgása esztétikus, ritmust követő.
- Auditív észlelése, megfigyelése, emlékezete és intermodalitása fejlett.
- Szívesen hallgat zenét.
- Képes érzékeltetni az egyenletes lüktetést.
- Felismeri néhány hangszer hangját.
- Maga is képes egyszerűbb hangszerek használatára (dob, cintányér, triangulum).
- Ismeri a népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, dalos játékokat, rigmusokat.

7. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermekek ábrázolótevékenysége **a vizuális nevelési lehetőségek legfontosabbika**, mégiscsak egyik, meglehetősen szűk dimenziója, hiszen a vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja. Az ábrázoló tevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé a gyermek számára.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret biztosít. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendező képességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és a kézi munka, különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Célunk:

- A gyermekek élmény és fantázia világának képi, szabad önkifejezéséhez a lehetőségek biztosítása.
- Esztétikai érzékük, szép iránti fogékonyságuk alakítása.
- A helyes ceruzafogás elsajátítása.

A vizuális nevelésből adódó óvónői feladatok:

- Megfelelő helyet, időt és eszközt biztosít a gyermekek számára.
- Az ábrázolás eszközeit a gyermekek által elérhető helyen tartja.
- Párhuzamosan végezhető tevékenységként lehetőséget ad a szabad alkotásra.
- Megtanítja az ábrázoló tevékenységgel kapcsolatos higiéniai szokásokat, hosszú ujjú ruha feltűrése, kézmosás, védő asztalterítő.

A (2,5) 3-4 évesekkel megkedvelteti a rajzolás, festés alapjait, a mintázás alaptechnikáit, nyomdázást, tépést, ragasztást. A 4-5 éves gyermekek körében formálja a képalkotást, megismerteti a vágás, hajtogatás, egyszerűbb fonás, varrás és gyöngyfűzés alapjait.

- Az 5-6-7 (8) éves gyermekeknél a képalkotás különböző, változatos technikákkal történő készítését erősíti (például mozaik, kolázs, nyomatok) és megismerteti a szövés technikáját, valamint a többféle technikai megoldást igénylő barkácsolást.
- Az alkotókedvet ötleteivel, javaslataival egy-egy inspiráló eszközzel segíti.
- Az 5-6-7 éves gyermekeknek saját eszközi és saját gyűjtődossziét biztosít.
- Balkezes gyerekeket nem erőlteti jobb kézzel való munkálkodásra.
- Az ábrázolás során használja figyel a diszgráfia tüneteire.
- Nagy odafigyelést tanúsít a helyes ceruzafogás iránt, szükség esetén 3 oldalú ceruzafogót ad a gyerekeknek.
- Mintázáshoz többféle anyagot is használ (vizes homok, gyurma, agyag, gipsz).

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Bátran, szívesen használja az ábrázolás eszközeit. Élményeit képes megjeleníteni.
- Szem-kéz mozgása összerendezett. Helyesen fogja és használja a ceruzát, ecsetet, ollót.
- Ismeri a különböző technikákat, azokat képes alkalmazni. Ismeri a hat alapszint, azt bátran használja. Megfelelő a finommotorikus képessége, nem görcsös, biztos a vonalvezetése.
- Vizuális észlelése, megfigyelése, emlékezte, intermodalitása korának megfelelő.
- Szívesen alkot közösen a többi kisgyermekkel, ötletet, javaslatot saját döntése alapján mérlegel. Ábrázolása során kitartó, akár több napon keresztül is képes munkálkodni. Alkotás közben ügyel környezetére és saját magára, munkája tisztaságára. Szereti maga körül a harmóniát, szépet, szívesen díszíti a környezetét. Tér látása korának megfelelő. Képes rácsodálkozni a szépre, esztétikus látványra, képes esztétikai véleményt alkotni. Vonalvezetése balról-jobbra halad.

8. A külső világ tevékeny megismerése

A természetvédelem lényegét egy kínai bölcs mondás hüen tükrözi:

*"Ha a jövő évről akarsz gondoskodni - vess magot,
Ha egy évtizeddel számolsz - ültess fát.
Ha terved egy életre szól - embert nevelj!"*

A fenti célt az óvodánkban úgy valósítjuk meg, hogy az általunk nevelt gyermekekben **megalapozzuk a természet megismerésével a természet szeretetét, a természet tisztaságának, szépségének védelmét.**

Földrajzi helyzetünk, természeti adottságaink, környezeti értékeink megismerésével szeretnénk felkészíteni a gyermekeket, hogy természetszerető, érző és értő felnőttekké váljanak.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Az a gyermek, aki megismeri, megbarátkozik a természet szépségeivel, törvényszerűségeivel, a természeti folyamatok kölcsönhatásaival, később természetesen módon védi is ezeket az értékeket. Várhatóan felnőttként környezetvédő életmódot fog élni, megértve azt, hogy **az ember a természet elválaszthatatlan része.** Felhívjuk figyelmét arra, hogy a természet látszólagos nyugalma mögött folyamatos változás rejlik!

"A Földet nem nagyapáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön." (indián közmondás)

A gyermek miközben felelősséget vállal a környezetéért, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut, melyeket tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbéli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségszemlélete.

Óvodánkban a környezet megismerésében valósul meg komplex módon a tradicionális nevelési területek minden feladata (anyanyelvi-, irodalmi-, zenei-, matematikai-, vizuális nevelés.) a természetes gyermeki megnyilvánulások eszközével.

Az óvodapedagógus feladata: tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.

VIII. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, EGYÉB RENDEZVÉNYEI

Hagyományok, jeles napok

A helyi hagyományok, népszokások ápolása, megőrzése, továbbadása továbbra is fontos feladatunk. Az óvodai napi tevékenységeinkben szorosán beillesztjük azokat a programokat, népszokásokat melyekkel gyermekeinket megismertetjük.

- Szeptemberi hónapban részt veszünk a helyi önkormányzat szervezésében megvalósuló **falunapi** rendezvényen, ahol zenés-táncos műsorral lépnek fel óvodásaink
- Októberben az **időseket** köszöntjük. Már hagyománnyá vált, hogy a helyi nyugdíjas klub tagjait verses műsorral, ajándékkal köszöntjük.
- Az **Állatok világnapja** alkalmából állatsimogatót szervezünk az óvoda udvarán
- November hónapban a védőnő a szülők és a Móra Ferenc Általános Iskola diákjaival közös **Vitaminnapot** tartunk. Vitamin salátát készítünk, valamint vetélkedőket szervezünk.
- **Mikuláskor bábműsorral**, csomagokkal kedveskedünk a gyerekeknek
- Karácsonyi ünnepkör keretében óvodásaink műsorral, ajándékkal készülnek a nyugdíjas klub meghívására illetve a **Mindenki Karácsonya** című rendezvényre
- Karácsony előtt négy héttel adventi koszorút készítünk, énekelünk, verset mondunk minden gyertyagyújtás alkalmával, ezzel is fokozzuk a várakozás örömét. Mézeskalácsot sütünk közösen a gyerekekkel, szülőkkel.
- Farsangkor **farsangi jelmezbált** szervezünk közös mulatozással, fánk sütéssel, bevonva a nyugdíjas klub tagjait és a szülőket
- Húsvét előtt egy héttel **Húsvétváró napokat** szervezünk, melynek során hímestojásokat készítenek a lányok a fiúknak, a fiúk húsvéti verseket tanulnak, tojáskereső versenyt rendezünk valamint nyuszi simogatót.
- **Májusköszöntő napot** tartunk, ahol a gyerekekkel közösen májusfát állítunk, a délután folyamán a szülőkkel közös nyársalást valósítunk meg
- **Anyák napja** alkalmából és a **ballagó** gyerekek tiszteletére ünnepséget szervezünk
- A **Madarak és Fák napja** alkalmából kirándulást szervezünk a közeli erdőbe a Móra Ferenc Általános Iskola diákjaival közösen
- Az óvodában megünnepeljük a gyermekek születés és névnapját, ilyenkor kis ajándékot kapnak az ünnepelték és dallal köszöntjük őket

IX. INKLUZÍV PEDAGÓGIA

1. Gyermekvédelem

Gyermekeink igen nagy számban szociálisan leromlott családi háttérrel rendelkeznek.

Közel 90 % a roma származású gyerekek száma és ebből a környezetből legtöbbször hátrányos helyzetű gyermekek kerülnek óvodánkba.

Óvodapedagógusaink közreműködnek a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében. Ez kiterjed az óvodai tevékenységekre és az óvodán kívüli

területekre egyaránt. A halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek esetében szorgalmazzuk, hogy rendszeresen járjanak óvodába, így napi étkezésük, gondozásuk biztosítottá válik. Kiemelt figyelmet fordítunk egyéni fejlesztésükre, segítjük óvodai beilleszkedésüket, fejlődésüket. Az óvodapedagógus fokozottabban alkalmazza az egyéni bánásmód elvét. Az óvodában a gyermekvédelmi feladatok koordinálását gyermekvédelmi felelős végzi.

Feladata:

- a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak
- családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében
- együttműködik a Gyermekjóléti Szolgálat és a szociális segítő szakemberével

Az óvoda gyermekvédelmi tevékenysége 3 területre terjed ki:

- gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére
- feltárására
- megszüntetésére

Céljaink a gyermekvédelem területén:

- Ezek a gyermekek szívesen járjanak óvodába
- Védőnővel, orvossal megbeszélte egészségügyi feladatokhoz segítségnyújtás
- Iskolára való felkészítésben felzárkóztatás
- Ezen gyermekek komfortos életmódhoz való szoktatása
- Gondozási szokásformák erősítése
- Munkára nevelés
- Differenciált egyéni bánásmóddal az egyéni képességek fejlesztése, az ingerszegény környezet hátrányainak kiküszöbölése
- Anyanyelvi nevelés terén: a kulturált beszéd kialakítása, szókincs bővítés, egyéni differenciált módon..
- A szülővel szoros kapcsolatot tartva az óvodai követelményszint tudatosítása.
- A szülővel való kapcsolattartásban a szülők pedagógiai kulturáltságának fejlesztése

2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek típusai:

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek

- Tanulási nehézséggel küzdők (például: lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok)
- Tanulási zavarral küzdők (például: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba)

Magatartás zavarok miatt problémás gyermekek:

- Visszahúzódó (regresszív) és depresszív viselkedésű gyermekek (félénk, csendes, visszahúzódó, stb.) Eredményhez vezethet a csoportos és a párban folyó munka, a testre szabott differenciált egyéni munka, motiválás, stb.
- Ellenséges (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű gyermekek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív stb.) Főleg egyéni feladattal köthető le, fontos a velük megbeszélte egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények, pozitívumok kiemelése, megerősítése mindkét típust motiválja, segítheti a beilleszkedést, a társak általi elfogadás.

Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek:

- Intellektuális tehetség (a különböző tudományterületeken kimagasló: matematikai, fizikai, nyelvi stb.)
- Művészi tehetség (képzőművészeti, zenei)
- Pszichomotoros tehetség (sport, tánc, kézügyességet igénylő terület)
- Szociális tehetség (vezető, szervező, irányító)

Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés – a tehetségígéretes gyermekek felismerése:

- A tehetségnevelés a tehetség felismerésével, azonosításával kezdődik
- A pedagógusoknak és a családnak ismernie kell azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása tehetség ígéretes gyermeket sejtet

A kivételes tehetségek jellemzői: megszállottság, fokozott kritikai érzék, állandó önelégedetlenség. A valamilyen területen kiemelkedő gyermekek teljesítményei nem mindig jók, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes és gyakran nem vesznek részt a munkában. Minden esetben felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy tehetségígéretes gyermekeiket milyen óvodán kívüli tehetséggondozó intézményekben célszerű az óvodai nevelési időn túl is fejleszteni.

3. A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

Az alapprogramban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek, így az óvodai nevelésük a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

A gyermekek között fennálló különbségeket pedagógiai programunk kialakításakor mindvégig figyelembe vettük és számos helyen beépítettük. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéshez szükséges.

Az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez:

- Fontos, hogy fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg
- A sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl
- A rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai váljanak mindennapi nevelőmunkánk tartalmi elemeivé

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. Óvodánkban az együttnevelés – az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.

4. Roma nemzetiségi óvodai nevelés

A roma nemzetiségi nevelésbe tartozó gyermekek óvodai nevelése nem származásuk szerint elkülönítve történik tagóvodáink gyermekcsoportjaiban, hanem integráltan. Óvodánk a helyi pedagógiai programunk

alapján, a módszertani programjukban határozzák meg a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésének konkrét feladatait, a megszervezésének módját, formáit és tartalmát.

A nemzetiségi óvodai nevelést roma nemzetiségi kulturális nevelés keretében, magyar nyelven valósítjuk meg.

A roma nemzetiségi óvodai nevelésben való részvételt a szülők nyilatkozat kitöltésével igényelhetik.

Célja és feladata:

- A roma nemzetiségi óvodai nevelés az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiségi kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

A roma nemzetiségi nevelés célja és feladata, hogy

- ápolja és fejlessze a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat,
- segítse az identitástudat kialakulását és fejlesztését.

Megszervezése:

- A nemzetiségi óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart vegyes csoportokban.
- A nemzetiségi óvodai nevelésben részt vevő óvodapedagógus ismerje a kisebbség szellemi és tárgyi kultúráját, hagyományait, szokásait. Fontos feladat a kultúrkinccs átörökítése.
- Az óvoda nevelőmunkáját kiegészíti a családdal (szülőkkel, nagyszülőkkel), a nemzetiségi szervezetekkel (RNÖ) való együttműködéssel a hagyományápolás és a kisebbségi identitástudat megalapozása és fejlesztése terén.
- A nemzetiségi neveléshez a kisebbségi kultúra ápolását segítő eszközöket biztosítunk.
- Az óvoda környezete tükrözze a nemzetiség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

A nemzetiségi óvodai nevelés formája: nemzetiségi kulturális nevelés magyar nyelven.

- A nemzetiségi óvodai nevelés keretében az óvoda nevelési programja tartalmazza a cigány kultúra, művészetek és hagyományok értékeit. A tevékenységi formákban hangsúlyozottan kell szerepeltetni a cigány játékokat, verseket, meséket és dalokat. A vizuális nevelésben a sajátos szín- és formavilágnak helyet kell kapnia. A mozgáshoz kötődő tevékenységek között szerepeljen a cigány táncművészet megismertetése.
- A nemzetiségi óvodai nevelés olyan módon készítse fel a gyermekeket a sikeres iskolai előmenetelre, hogy tudatosan építsen a nemzetiségi kultúra és a többségi kultúra közötti különbségekre és hasonlóságokra.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként:

- a gyermekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a saját kultúrája iránt;
- ismerjen a nemzetiségi kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat;
- ismerkedjék meg a helyi kisebbségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel, tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését.

5. A migráns gyermekek óvodai befogadása

A migráns gyermek az a gyermek, aki valamint akinek a családja nem magyar állampolgár és munkavállalás, tanulás céljából tartózkodik Magyarországon, illetve menekült státuszú.

Alapelveink

- A migráns gyermekek a magyar gyermekekkel azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai nevelést. Az emberi méltóság elismerése és tiszteletben tartása minden migráns kisgyermeket megillet. Az egyéni bánásmód elvét az ő nevelésük során is érvényesítjük. A bevándorló családból érkező gyermekek értékességét egyediségükben, individualitásukban keressük.

A migráns gyermekek interkulturális neveléséből adódó óvodapedagógusi feladatok

Az óvónő felkészülése a szülőkkel és a gyermekekkel való kapcsolatfelvétellel kezdődik. A későbbiekben a gyermek kultúrájával, vallásával, nemzetiségével kapcsolatos információkat is össze kell gyűjtenie, szükség estén utána kell olvasnia. Ezek az információk hozzásegítik ahhoz, hogy jobban megérthesse a gyermek viselkedését, meghatározhassa a pedagógiai beavatkozás lehetséges irányait. Tanácsos ezeknek az információknak is egy részét a csoportban dolgozó dajkával is megismertetni. A migráns gyermek kezdeti viselkedését meghatározza aktuális érzelmi beállítódása és előzetes szocializációs tapasztalatai.

- A migráns kisgyermek, amikor bekerül a számára teljesen idegen környezetbe, egyedül levőnek, kirekesztettnek érzi magát. Nem érti a körülötte levő felnőttek és gyermekek beszédét és őt sem értik a többiek. Fél az ismeretlentől, a változástól, a bizonytalanságtól. Vallási okból előfordulhat sajátos étkezési szokás, ettől úgy érzi, ő más, mint a többi kisgyermek. Általában a család szociálisan is rászorult, ezért a többi kisgyerekhez viszonyítva hátrányosabbnak érezheti magát.

Ezért az óvodapedagógus legfontosabb feladata:

A kezdeti időszakban a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése. Az eltérő nyelv, szokások, viselkedési módok, étrend elfogadtatása, értékékként való bemutatása szükséges a többségi gyermekek számára. A más kultúrákról, vallásokról, a bőrszínről, az etnikai különbségekről szóló, életkornak megfelelő ismeretek bemutatása apró lépésekben, a gyermek érdeklődési körét- játék, mese, vers, ének, zene, tánc- figyelembe véve valósítható meg.

A migráns gyermeket segíteni kell a magyar nyelv elsajátításában, melynek leghatékonyabb eszköze a játék tere pedig maga a közösség.

A fejlődés várható eredményei:

Szívesen jár óvodába. A gyermekcsoport egyenrangú tagjának érzi magát. Szívesen játszik társaival és a csoporttársak is keresik a társaságát. Megérti a magyar szavak jelentését, szavakat, tömondatokat képes magyarul kimondani.

6. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Óvodánk részt vesz az EFOP-3.1.3.-16-2016-00001”Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” „Esélyteremtő óvoda” pályázatban, négy nevelési éven keresztül 2016/2017- 2019/2020-ig.

A konstrukció alapvető célja a köznevelés rendszerének esélyteremtő és felzárkóztatást segítő szerepének megerősítése a hátrányos helyzetű gyermekek vonatkozásában, annak érdekében, hogy:

- a köznevelési rendszer részeként az óvoda alkalmassá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek eredményes nevelésére, támogassa a gyermekek óvodai beilleszkedését és elősegítse a későbbi iskolai sikerességét.
- a hátrányos helyzetű, köztük roma gyerekeket nevelő óvodák feltételrendszerének megerősítése annak érdekében, hogy a 3 éves kortól kötelező óvodai nevelés során az intézmények alkalmasak legyenek a magas színvonalú pedagógiai munkára.

- a köznevelési intézmények (óvodák) pedagógiai módszerekben való megújulása annak érdekében, hogy minél inkább képesek legyenek a hátrányos helyzetű gyermekek eredményes, integrált nevelésére, későbbi oktatására.
- képzésekkel és támogató szolgáltatásokkal az óvoda esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességeinek erősítése (kiemelt figyelemmel a 2015.szeptember 1-től hatályba lépő, a 3 éves kortól kötelező óvodai nevelés bevezetésének szakmai támogatására)

A konstrukció rész céljai:

- az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek felzárkózási esélyeinek növelése az óvodai fejlesztő program megvalósítása és az óvodapedagógusok képzése által.
- a hátrányos helyzetű gyermekek minőségi neveléshez való hozzáféréseinek támogatása.
- a hátrányos helyzetű gyermekek óvodai felzárkózását segítő modell értékű programok elterjesztésének és továbbfejlesztésének támogatása.
- folyamatos szakmai támogatás biztosítása, amely segíti a program hatékony és eredményes megvalósulását.
- gyermekközpontú és családorientált szemlélet kialakítása és megerősítése a családdal és a kisgyermeknevelő intézményekkel.
- a szülők tájékoztatásának, együttműködésének erősítése, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermek fejlődésének nyomon követésére és a fejlődést segítő együttműködési formákra.
- az óvoda-iskola átmenet előkészítése és megkönnyítése érdekében az iskolákkal való együttműködés megerősítése.
- Együttműködés megerősítése az óvodapedagógus képzést folytató felsőoktatási intézményekkel, módszertani gyakorlóhely bővítése érdekében.

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása nevelési alapelveinkben és értékeinkben rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell:

- A teljesítmények értékelése során
- Az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- Gyermeki jogok gyakorlása során
- Az óvodai ellátással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés során
- Az óvoda feladata az is, hogy a tehetségígéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítő gyermek részére segítséget nyújtson
- Érvényesíteni kell az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során
- A gyermek csoportban való elhelyezése során
- Szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön
- Megfelelő számú szülői igény esetén nemzetiségi nevelésben részesüljön

IX. AZ ÓVODA KAPCSOLAT RENDSZERE

Az óvoda a társadalomban elfoglalt helye szerint kapcsolatban van különböző csoportokkal, szervezetekkel, intézményekkel. Legfontosabb és legszorosabb kapcsolata az óvodába járó gyermekek családjával van.

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait,

szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családdal illesztett megoldásait.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és- lehetőségei szerint szakmai kapcsolatot tart fenn.

1. Család- óvoda

A gyermek elsősorban a családban nevelődik. Jó esetben az óvoda folytatja és kiegészíti a megkezdett nevelési folyamatot.

Sajnos gyakoribb a családban végbement funkcionális változások következtében, hogy az óvodára hárul a fejlődésben történő lemaradások korrigálása, a családi nevelésben felmerülő hiányok pótlása.

A családlátogatás célja, hogy az óvodapedagógus megismerje a gyermeket közvetlen környezetében, felmérje helyét a családban, tájékozódjon a család nevelési elveiről, szokásairól.

A szülőkkel együttműködve a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével együtt végezzék ezt.

Óvodánkba a beszoktatást terv alapján végezzük, jellemző az anyás beszoktatás, mely szerint az anya jelen van az óvodába ameddig a gyermeke ezt igényli. Így megvalósítjuk a zökkenőmentes beszoktatást.

Beszoktatásnál különbséget kell tennünk a családból, érkező gyermekek között. Beszoktatásra azért van szükség, mert minden esetben új környezettel, emberekkel, szokásokkal találkozik a gyermek. A beszoktatás a későbbi közösségi életet is meghatározhatja, a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családi légkör megtapasztalásával vagy ennek ellenkezőjével.

A család legfontosabb információforrása az óvodáról gyermeke hangulata, benyomásai, tapasztalatai. A gyermek óvodai élményein keresztül a család is kialakít egy képet a csoportról, óvodapedagógusról, óvodáról.

A közös programok, ünnepek lehetőséget teremtenek a család és óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, nevelési elveik közelítésére. A közös programok nem csak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt megszervezett kirándulásokat, sportprogramokat, kulturális eseményeket, s az ezekre való felkészülést. Fontos, hogy az ünnepek emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból úgy külsőségeiben, mint belső tartalmunkban.

A mai nemzedék fontos feladata a hagyományok, népszokások ápolása, értékeinek megőrzése, továbbadása. Ezek később a csoportra, óvodára jellemző hagyománnyá válhatnak.

Az óvoda nyitottságából adódóan ahhoz, hogy a szülő folyamatosan tájékozott legyen a gyermekével történt eseményekről, fejlődéséről, valamint az óvodapedagógus is a gyermekkel a családban történt fontosabb eseményekről, napi kapcsolattartásra van szükség. ***A HHH gyermekek fejlődéséről 3 havonta szóbeli és írásbeli értékelést nyújtunk a szülők részére.***

Kapcsolattartás formái:

Nyílt napon a szülőknek lehetőséget biztosítunk a napi életbe való betekintésre.

A szülők személyes élményeik alapján gyermekük új vonásait, tulajdonságait fedezhetik fel, képet kapnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről, egyúttal módjuk van társaikkal való összehasonlításukra is. A fogadóórák megtartását célszerűnek tartjuk személyre szabottan, igény szerint, időpont egyeztetés után lebonyolítani. Ezek az alkalmak adnak lehetőséget olyan információk cseréjére, melyek a gyermekekkel, vagy közvetlen környezetével kapcsolatosak, esetleg bizalmas jellegűek. Szülői értekezleten az óvodát, csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg. Az óvodapedagógus feladata a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembe vétele.

2. Fenntartó -Óvoda

A bizalom a napi kapcsolat, a kölcsönös tájékozódás elengedhetetlen feltétele a jó színvonalú munkának. Ezt a munkát együttműködés kell, hogy jellemezze.

A kapcsolattartás formái:

- Megbeszéléseken, testületi üléseken való részvétel
- Napi kapcsolattartás a hivatal dolgozóival,
- Tájékoztatás az aktuális eseményekről,
- A hivatali dolgozók meghívását rendezvényeinkre.

3. Iskola-Óvoda

Mivel a helyi általános iskola megszűnt, ezért egri iskolákkal tartjuk a kapcsolatot.

A kapcsolattartás formái:

- A nagycsoportos óvodások óralátogatása az iskolába (lehetőség van a személyes ismerkedésre az első osztályosokkal, tanító néikkel),
- Tanárok meghívása óvodai szülői értekezletre,
- Közös szereplés műsorokon (Mindenki Karácsonya, Gyermeknap)
- Közös kirándulásokon való részvétel (Madarak és Fák napja)
- Közös Vitamin nap az iskolásokkal

4. Nyugdíjas klub- Óvoda:

- Ünnepi műsoros köszöntés Öregek napján, Karácsonykor
- Ajándékozás

5. Egyházzal:

- Hittan-tanítás lehetőségnek biztosítása
- Templom-látogatás vallásos ünnepeken

6. Védőnő, orvos, gyermekfogászat - Óvoda:

- Általános orvosi vizsgálatok, szűrő vizsgálatok, tisztasági vizsgálatok megtartása
- Részvétel az ünnepeken, Vitamin napokon

7. Gyermekjóléti Szolgálat Családsegítője- Óvoda:

- Beíratásban való közreműködés segítése
- Hiányzásoknál segítségnyújtás
- Szociális segítségnyújtás
- Esetmegbeszélések
- Jelzőrendszer működtetése
- Adományozás
- Heti rendszerességgel óvodai szociális segítő támogatja a családdal való közös együttműködést.

8. Egerbakta Roma Nemzetiségi Önkormányzat- Óvoda:

- Közös ünnepeken részvétel illetve ajándékozás
- Hiányzásoknál segítségnyújtás
- Adományozás
- Beíratásban való közreműködés segítése

X. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE- A PEDAGÓGIAI MUNKA DOKUMENTÁCIÓI

A gyermek és körülményeinek megismerése az anamnézis felvételével kezdődik folytatódik A gyermek fejlődését fejlettségmérő lapon rögzítjük, és követjük az óvodába lépéstől az iskolakezddésig. Ez főként a gyermekek megfigyelését jelenti. A kapott információkat nevelési évenként két alkalommal a gyermek fejlődési naplójában rögzítjük. A szülőket igény szerint, előzetes egyeztetést követően tájékoztatjuk gyermeke fejlődéséről, írásban félévente értékeljük.

Az óvodapedagógus vezeti a csoportnaplót, mulasztási naplót, nyilvántartja a csoportba járó gyermekeket az adatfelvételi lapon, rögzíti a gyermek fejlődését a fejlődési naplóban.

XI. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról tartalmazza a kötelező eszközök, felszerelések jegyzékét.

Ezen kívül az adaptált programban előírt speciális eszközök (fejlesztőjátékok, nagytükör, tornaeszközök stb.) is többnyire rendelkezésünkre állnak. Az eszközeinket folyamatosan karbantartjuk, bővítjük.

1. EGERBAKTAI ÓVODA

I. HELYISÉGEK

Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

	A	B	C
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	komplex prevenció pedagógiai program óvodában a csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m ² /fő
3.	gyermekágy/fektető tároló helyiség	valamennyi gyermekágy tárolására alkalmas) csoportonként 1	biztosított
4.	tornaszoba, sportszertárral	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	A tornaszoba kialakítása kötelező. Jelenleg, az ajzat felújítására van szükség. Ezért a nagy légtérű csoportszobákat használjuk ideiglenesen.
5.	logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	gyógypedagógiai, logopédiai és az egyéni foglalkoztatókat külön kell kialakítani, ami óvodánkban adott.
6.	óvodapszichológusi helyiség	ha az óvodapszichológus alkalmazása kötelező óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Szükség esetén, a logopédiai foglalkoztatót használjuk erre a célra.
7.	játszóudvar	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	közterületen, óvodában is kialakítható, ha adott időben biztosítható a kizárólagos használat az óvoda részére. + 1 saját játszóudvar

8.	intézményvezetői iroda	óvoda székhelyén és azon a telephelyen, amelyen az intézményvezető-helyettes, illetve tagintézmény-, intézményvezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1	az intézményvezetői iroda az óvodánkban az előírásnak megfelelően biztosított
9.	intézményvezető-helyettesi iroda	ha az óvodában intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező (székhelyen és telephelyen) 1	Kis létszám miatt nem indokolt
10.	tagintézmény-, intézményvezető-helyettes	Ha az óvodában tagintézmény-, intézményvezető helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1	Nem releváns
11.	óvodatitkári iroda	ha az óvodában az óvodatitkár alkalmazása kötelező óvoda székhelyén 1	Ha óvodában az Nkt. alapján az óvodatitkár alkalmazása kötelezően előírt, a feladatellátáshoz szükséges hely a tagintézmény-, intézményvezető-helyettesi irodával közösen is kialakítható, ha azt a helyiség mérete lehetővé teszi. Nem releváns
12.	nevelőtestületi könyvtárszoba és	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	A könyvtárszoba abban az esetben alakítható ki a nevelőtestületi szobával együtt, ha azt a helyiség mérete lehetővé teszi. A könyvtárszoba legalább 500 könyvtári dokumentum befogadására legyen alkalmas, az óvodapedagógusok felkészüléséhez. Jelenleg erre a célra, a tornaszoba polcait használjuk. A szakmai irodalmat pedig a csoportszobában tároljuk.
13.	általános szertár/raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	2 db
14.	többcélú helyiség (szülői fogadásra, tárgyalásra, ünnepek megtartására alkalmas helyiség)	óvodánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	nem rendelkezünk vele. A rendezvényeket, az iskola aulájában tartjuk.
15.	orvosi szoba, elkülönítő szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az óvoda-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint a gyermekek ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül – a közelben található egészségügyi intézményben megoldható. A logopédusi szobában oldjuk meg, ha indokolt.
16.	gyermeköltöző	gyermekcsoportonként 1	Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi.
17.	gyermekmosdó, WC helyiség	gyermekcsoportonként 1 (WC - nemenként 1)	Gyermeklétszám figyelembevételével. Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi.
18.	felöltöző	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben az óvodai csoportok	A kialakításnál figyelemmel kell lenni arra is, hogy férfi óvodapedagógusok, alkalmazásba

		száma több mint hat 2	kerülhetnek. Nem releváns
19.	feelnőtt mosdó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben az óvodai csoportok száma több mint hat 2, vagy az óvoda épülete emeletes, szintenként 1	A kialakításnál figyelemmel kell lenni arra is, hogy férfi óvodapedagógusok, alkalmazásba kerülhetnek. Nem releváns
20.	feelnőtt WC helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1 amennyiben az óvodai csoportok száma több mint hat, vagy az óvoda épülete emeletes, szintenként 1	Alkalmazotti létszám figyelembevételével. A kialakításnál figyelemmel kell lenni arra is, hogy férfi óvodapedagógusok, alkalmazásba kerülhetnek. Nem releváns
21.	feelnőtt zuhanyzó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Alkalmazotti létszám figyelembevételével. A kialakításnál figyelemmel kell lenni arra is, hogy férfi óvodapedagógusok, alkalmazásba kerülhetnek. Nem releváns
22.	mosó, vasaló helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Erre a célra helyiség biztosított, az alkalomnak megfelelően.
23.	szárító helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Erre a célra helyiség biztosított, az alkalomnak megfelelően.
24.	feelnőtt étkező	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Erre a célra helyiség biztosított, az alkalomnak megfelelően.
25.	főzőkonyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek. Nem releváns
26.	melegítő konyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Erre a célra helyiség biztosított.
27.	tálaló-mosogató	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Erre a célra helyiség biztosított.
28.	szárászaru raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek. Nem releváns
29.	földesárú raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek. Nem releváns
30.	éléskamra	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek. Nem releváns
31.	karbantartó műhely	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai óvodában. Nem releváns
32.	kerekesszék tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) szintenként 2	Nem releváns
33.	ételhulladék tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns, mert azonnali elszállításra kerül
34.	.		

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	1. Csoportszoba		
2.	óvodai fektető	gyermeklétszám szerint 1	Mozgássérült esetén kemény ágybetétek, decubitus matrac egyéni szükséglet szerint; látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén védőszegély (rács).Nem

			releváns. A fektetők gyerekbarátok.
3.	gyermekszék (ergonomikus)	gyermeklétszám szerint 1	Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, lábtartóval és ülőkével. Méretarányos a gyermekek magasságához.
4.	gyermekasztal	gyermeklétszám figyelembevételével	Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes óvoda asztalok. Méretarányos a gyermekek magasságához
5.	fényvédő függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	Minden csoportban megoldott.
6.	szőnyeg	gyermekcsoportonként, a padló egyötödének lefedésére alkalmas méretben	Minden csoportban megoldott.
7.	járástartó szekrény vagy polc	gyermekcsoportonként 2, sajátos nevelési igényű gyermek esetén további 1	Minden csoportban megoldott.
8.	könyvespolc	gyermekcsoportonként 1	Minden csoportban megoldott.
9.	élősarok állvány	gyermekcsoportonként 1	Minden csoportban megoldott. Kisszekrényvel
10.	textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	Minden csoportban megoldott.
11.	edény- és evőeszköz-tároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	A konyhai előkészítőben megoldott.
12.	szeméttartó	gyermekcsoportonként 1	Minden csoportban megoldott.
13.	2. Tornaszoba		
14.	tornapad	2	2 db
15.	tornaszőnyeg	1	4 db
16.	bordásfal	2	3db
17.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásiigényt kielégítő készlet	1	zsámoly, karikák, trambulín, egyensúlytölcsér, füleslabda, bo-bo car, ugráló kötelek,
18.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	három gyermek egyidejű foglalkoztatásához	Ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint. Greswald 2 db
19.	3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba		
20.	BTMN –es gyermekeket, tanulási képességet fejlesztő eszközök	15 db tábla	A pedagógiai programban foglaltak szerint.logikó tábla és feladatlapok,
21.	tükör (az asztal szélességében)	1	
22.	Asztal	1	
23.	Szék	2	Egy gyermek, egy felnőtt.
24.	Szőnyeg	1	
25.	járástartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc	1	1 teljes szekrény
26.	4. Óvodapszichológusi szoba		Gyermeklétszám szerint
27.	Asztal	1	
28.	Szék	4	
29.	Szőnyeg	1	
30.	Könyvek, iratok tárolására is alkalmas polc	1	
31.	5. Játszóudvar		
32.	kerti asztal	gyermek-csoportonként 1	1 db
33.	kerti pad	gyermek-	5 db

		csopontonként 2	
34.	Babaház	gyermek-csoportonként 1	1 db
35.	udvari homokozó	gyermek-csoportonként 1	2 db
36.	Takaróháló	homokozónként 1	A homokozó használaton kívüli lefedéséhez. Nem rendelkezünk
37.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	V. rész szerint	Hinta, mászótorony csúszdával, mászófal, mérleghinta 2 db
38.	6. Intézményvezetői iroda		
39.	íróasztal és szék	1-1	2-2
40.	tárgyalóasztal, székekkel	1	nincs
41.	Telefon	1	1
42.	Fax	1	nincs
43.	Könyvszekrény	1	nincs
44.	Íratszekrény	1	1 db
45.	Elektronikus adathordozó szekrény	1	nincs
46.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	rendelkezünk laptop
47.	számítógépasztal és szék	1-1	nincs külön
48.	7. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, óvodatitkári iroda		Kis létszám miatt nem indokolt az iroda megléte
49.	(a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)		
50.	íróasztal és szék	1-1	
51.	Íratszekrény	1	
52.	Telefon	1	
53.	számítógépasztal és szék	1-1	
54.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	
55.	8. Nevelőtestületi szoba		nincs
56.	fiókos asztal, ami egyben eszköz előkészítő munkaasztal is	pedagóguslétszám szerint 1	nincs
57.	Szék	pedagóguslétszám szerint 1	4 db
58.	könyvtári dokumentum	500	Az óvoda-pedagógusok felkészüléséhez.
59.	Könyvszekrény	2	Legalább ötszáz könyvtári dokumentum tárolásához alkalmas legyen. 1db
60.	Fénymásoló	1	van
61.	Tükör	1	van
62.	9. Többcélú helyiség		nincs
63.	tárgyalóasztal székekkel	1	nincs
64.	10. Orvosi szoba, elkülönítővel	berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban előírtak szerint	nem rendelkezünk
65.	11. Gyermeköltöző		
66.	öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	gyermeklétszám figyelembevételével	minden gyermek számára biztosított
67.	Öltözőpad	gyermeklétszám figyelembevételével	8 db a két csoport számára
68.	12. Gyermekmosdó, WC helyiség		
69.	Törülközőtartó	gyermeklétszám figyelembevételével	minden gyermek számára biztosított
70.	Falitükör	mosdókaegységként 1	6 db a két csoport számára
71.	rekeszes fali polc (fogmosótartó)	gyermeklétszám figyelembevételével	biztosított mindkét mosdóban

**III.
TISZTÁLKO
DÁSI ÉS
EGYÉB
FELSZEREL
ÉSEK**

	A	B	C
1.	egyéni tisztálkodó szerek	gyermeklétszám szerint 1	fésű, fogkefe, fogmosópohár
2.	tisztálkodó felszerelések	mosdókaGYLónként 1	folyékony szappan, körömkefe,
3.	Fésűtartó	csoportonként 1	biztosított
4.	Törülköző	felNött és gyermeklétszám szerint 3-3	gyermeklétszám szerint 2-2
5.	Abrosz	asztalonként 3	biztosított
6.	Takaró	gyermeklétszám szerint 1	biztosított
7.	áGyneműhuzat, lepedő	gyermeklétszám szerint 3-3	gyermeklétszám szerint 1db áGyneműhuzat, fejpárna

IV. A FELNÖTTEK MUNKAÉVGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	szennyes ruha tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított
2.	mosott ruha tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított
3.	Mosógép	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított
4.	Centrifuga	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	nem releváns
5.	Vasaló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított
6.	Vasalóállvány	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított
7.	Szárítóállvány	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított
8.	Takarítóeszközök	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	partvis, cirokseprű, felmosó szett
9.	kerti munkaeszközök, szerszámok	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna, lombseprű
10.	Hűtőgép	óvodánként 1	biztosított
11.	Porszívó	óvodánként 1	biztosított

V. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

	A	B	C
1.	1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszköz fajtánként)		
2.	külöNféle játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön
3.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön
4.	ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a	az óvoda pedagógiai programja

		gyermeklétszám figyelembevételével	szerint
5.	az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint
6.	értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint
7.	ábrázoló tevékenységet fejlesztő, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint
8.	a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint
9.	munka jellegű tevékenységek eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint
10.	2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök		
11.	Televízió	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	csoportonként 1-1
12.	magnetofon/CD lejátszó/hangfalak	három csoportonként 1	csoportonként 1-1
13.	diavetítő vagy projektor	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	nincs
14.	Vetítővászon	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	nincs
15.	hangszer (pedagógusoknak)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	az óvoda pedagógiai programja szerint
16.	hangszer (gyermekeknek)	gyermek-csoportonként, a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint, furulya
17.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő óvodában; az óvoda pedagógiai programja szerint
18.	projektor vagy írásvetítő	1	nincs

VI. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK TOVÁBBI SPECIÁLIS ESZKÖZEI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	1. Beszéd fogyatékosok		
2.	tükör 120 X 180 cm	csoportonként 1	biztosított
3.	logopédiai alapkészlet	csoportonként 1	nincs
4.	2. Hallási fogyatékosok		
5.	Dallamíró	csoportonként 1	nincs

6.	hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el és a gyermekek száma nem éri el a tizenháromat, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében
7.	vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vevő készülék	gyermeklétszám szerint 1	nincs
8.	a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el, és a gyermekek száma nem éri el a tizenötöt, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében
9.	nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas eszköz	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el, és a gyermekek száma nem éri el a tizenötöt, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében
10.	szurdologopédiai eszközök	csoportonként 1	nincs
11.	3. Látási fogyatékosok		
12.	Olvasótelevízió	gyermeklétszám figyelembevételével	gyengén látók, alig látók számára nincs
13.	hatrekeszes doboz, gombás tábla, szöges tábla, csörgő labda	gyermeklétszám szerint 1	

VII. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAÉDELMI ESZKÖZÖK

	A	B	C
1.	étel-mintavétel (üvegtartály) készlet	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	amennyiben étel kiosztása folyik biztosított
2.	Elsősegélyláda	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	a közegészségügyi előírások szerint biztosított
3.	gyógyszerszekrény (zárható)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	erre a célra, az irodai, zárható iratszékényt használjuk
4.	amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha	külön jogszabályban meghatározottak szerint	
5.	amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha	külön jogszabályban meghatározottak szerint	
6.	tűzoltó készülék	az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint	

Intézmény OM - azonosítója: 031358	Készítette: Szalkainé Varga Mária óv.vez. <i>intézményvezető aláírás</i>
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:	
.../2018. (....) határozatszámom elfogadta: <i>nevelőtestület nevében névaláírás</i>	Véleménynyilvánítók: <i>Óvodai szülői szervet nevében névaláírás</i>
.../2018. (....) határozatszámom jóváhagyta: Ph. <i>intézményvezető</i>	
Egyetértését kinyilvánító: Ph. <i>Fenntartó, működtető nevében névaláírás</i> Ph. <i>Roma Nemzetiségi Önkormányzat nevében névaláírás</i>	
Hatályos: 2018. 09.01.	
A dokumentum jellege: Nyilvános	